

OUR LIFE

НАШЕ ЖИТТЯ

ВИДАЄ
СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Published by
Ukrainian National Women's
League of America, Inc.
4936 N. 13th Street
Philadelphia 41, Pa.

Квітень

4

April

1964

Г. Якутович:

Князівни Анна й Єлисавета

НАШЕ ЖИТТЯ

PIK XXI КВІТЕНЬ, 1964 Ч. 4

Видає Союз Українок Америки
раз в місяць за винятком серпня

Редагує Колегія — Лідія Бурчинська,
Осипа Грабовенська, Олена Лотоцька,
д-р Наталя Пазунок, Ірина Пеленська,
Марта Тарнавська і Марія Юркевич.

Листування й передплату висилати
на адресу:

4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.
Tel. DA 4-7304

Річна передплата в ЗДА і Канаді
від січня 1963 ..... \$5.00
Піврічна передплата \$2.75
Річна передплата в Англії 1½ ф. ст.
Річна передплата в Австралії 2 ф. ст.
Річна передплата у Франції 10 н. фр.
В інших країнах рівноварт. 5 ам. дол.
Поодиноке число 50 центів

Зміст:

І. Ірлявський: Моя весна
Сплячий велетень
О. Соневицька: Чи це справді дух
часу?
К. Ластівка: Основи українського нар.
орнаменту
Ювілей педагогів
О. Ксвдльська: Оповідання без „при-
прави“
О. Залізник: Перша й остання зустріч
Л. Б.: Кандидатка на президента
М. Логуш: Мистець „неспокійної душі“
Т. Савицька: Наша дитяча світличка
Е. Янішевська: Добровільна Жіноча
Служба
М. Е. Еек: До Літ. Конкурсу СФУЖО
Д-р М. Логза: Передчасне старіння
З. Терлецька: Святкуємо
Г. Чернобицька: Гостинці зайчиків
Р. Звадсвич: Писанка
Н. Наркевич: Олесині писанки
О. Цегельська: У нас щось страшить...
М. Величко: Наші пляни
М. Струтинська: Молодий сад
J. Wolcott-Piper: The Torch
M. Dushnyuk: Ukrainian "Wedding"
Group

На обгортці:

Князівни Єлисавета й Анна — гравюра
Г. Якутовича — із книжки І. Кочерги
„Ярослав Мудрий“

OUR LIFE

VOL. XXI APRIL No. 4

Edited by Editorial Board
Monthly publication except August,
of the Ukrainian National Women's
League of America, Inc.
4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.
Phone DA 4-7304

Subscription in the United States
of America \$5.00 per year, half year
\$2.50. Subscription in Canada \$5.00
per year, half year \$2.75. Subscrip-
tion in England 1½ pound sterling,
per year. Subscription in Austra-
lia 2 pound sterling per year. Sub-
scription in France 10 n. fr. per year.

Entered as second class matter July
8, 1944, at the Post Office at Phila-
delphia, Penna., under the Act of
March 3, 1879.

Single Copy 50 cents

ПРЕДСТАВНИЦТВА
„НАШОГО ЖИТТЯ“

АНГЛІЯ:

Mrs. Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd.
Bilborough Estate
Nottingham, England

Ukrainian Booksellers
49 Linden Gardens
Notting Hill Gate
London W 2

АВСТРАЛІЯ:

“Library & Book Supply”
1 Barwon St.
Glenroy, W9, Victoria
Australia

Є. МОЗГОВА В РОЛІ ОДАРКИ

Дня 21. вересня 1963 поставлено в
Шикаго оперу „Запорожець за Ду-
наєм“, в якій головну ролю Одарки
відограла улюблена співачка Євгенія
Мозгова.

On the Front Page:

Daughters of King Yaroslav the Wise
Drawing by H. Yakutovich.

На терені США

12. квітня — Вих. Семінар — Окр. Ра-
да США у Філадельфії.
12. квітня — Відзначення 15-ліття
СФУЖО — Комітет Жін. Організа-
цій у Рочестері.
12. квітня — Відзначення 15-ліття
СФУЖО — Комітет Жін. Організа-
цій у Шикаго.
3. травня — День Матері-Союзянки
— 42 Відділ США у Філадельфії.

ІСТОРИЧНИЙ КАЛЕНДАР

1654 — 310 літ від облоги містечка
Буші на Поділлі. Польське військо під
проводом ген. Чарнецького замкнуло
в замок невелику козацьку залого. Ко-
ли сотник Михайло Завісний, що керу-
вав обороною згинув, замок не можна
було вдержати! Його жінка ОЛЕНА
веліла висадити замок у повітря, де
згинула разом із рештками залого.

1884 — 80 літ тому померла в Па-
рижі молода талановита малярка МА-
РІЯ БАШКІРЦЕВА. Вона походила з
української шляхти, але все своє мо-
лоде життя прожила заграницею. Її
картини мали в своєму часі великий
успіх, а тепер знаходяться у французь-
ких музеях. Сильветку М. Башкірцевої
змалювала Ірина Книш у книжці „Три
рвовесниці“.

1924 — 40 літ тому померла в Києві
письменниця ГРИЦЬКО ГРИГОРЕН-
КО. Її дійсне наймення було — Оле-
ксандра Косач. Вона була дружиною
брата Лесі Українки, Михайла, талано-
витого вченого, що помер у молодому
віці. Олександра Косач писала новелі
й оповідання з сільського життя, що
друкувались у тодішніх журналах.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН.

Збірка з Просфори

На Просфорі 66 Відділу зложили по-
жертви на українських скитальців:
6 дол.: п-во Яхницькі; по 5 дол.: о.
монсіньор Стах, п-во Гижі, п-во Мар-
кові, п-ні М. Панькевич; по 3 дол.: пл.
С. Лушкар, В. Вальницька, О. Кизик,
М. Кульчицька, І. Маслянка, п-во Гу-
саки, п-во Козюпи; по 2 дол.: пл. І.
Гриневиц, О. Лісевич, М. Рудницька,
О. Томоруг, С. Березицька, О. Бри-
ньовська, М. Кравчук, Й. Кравчук, С.
Дзібула, С. Данко, п-во Кошаки, п-во
Матвієнки; по 1 дол.: п-ні Гузан, п-во
Конони. Разом 73 дол. Щире Спасибі!

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

Іван Ірлявський

МОЯ ВЕСНА

Все замовкло — вона ж це проходить,
Усміхається в ласці до жнив,
Що рік-річно красуються, родять
Під шум вітку й тісень перелив.
Ось поблагословила рззлогі,
Щоб зійшла благодать, не печаль,
І для тих, що пішли на дороги,
І для тих, що нагострюють сталь.
На шляху її бучно приймають,
У мелодіях тоне хода,
Срібні шати, як перли, що сяють,
Розгортає по гордих слідах.
Плещуть хлопці, проводять дівчата,
Ронять радості сльози старі,
Щоб полишила щастя багате
Із своїх переможних доріг.
Щоб віддячилась славно і щедро
Неспокійній, вражливій душі,
Як прийдуть — по розкішних і пестрих —
Дні різних, непривітних дощів.
Щоб діткам дала долю й веселість,
Як городам із серця — плоди,
Щоб росли наші рідні оселі
І горів у них дух молодий!

Сплячий велетень

У Х. столітті „Закарпатська Волость“ була предметом спорів і боротьби між київськими, а потім галицько-волинськими князями, і угорськими й польськими королями, поки остаточно не перейшла на довгих дев'ять століть під мадярське володіння. Мадяризована всіма можливими засобами, розкладувана морально і гноблена політично, використовувана економічно, все таки зуміла відродитися національно й культурно, коли в 1918 р. попала під чеську окупацію. Чехи хоча не дали закарпатським українцям обіцяної автономії й послабляли їх національні сили штучно твореним моквофільством, як лучником із Московщиною, все таки не могли здержати пробудженого до життя народу, що під проводом громадських діячів, виховників і вчителів змінявся з пасивної маси у державно-творчу націю.

У 1938 р. постала з Підкарпатської Русі — Карпатська Україна, справжній легендарний велетень, що збудився з вікового сну і зірвався до боротьби за свою волю. Криваві січі і героїчна смерть 5.000 карпатських січовиків закінчили цей етап її існування. Карпатська Україна пішла знов під мадярське ярмо.

Зусилля і жертви були даремні, принаймні з політичної точки зору. Але для української історії — це приклад нездоленої віками вірності своєму народові, невмірущої національної сили і здібності героїчної боротьби за волю.

Добу Карпатської України розсвітлюють ще й такі моменти, як однозгідність змагань, відсутність партійно-політичних роздорів унутрі та підтримка державницьких зусиль цієї частини землі українцями з цілої України. Разом із січовиками Закарпаття билися й гинули боевики з Галичини й Буковини, Волині й Наддніпров'я. Духово ми творили тоді справжню соборну Україну, бо всі бачили в Карпатській Україні новий зародок української державності в цілому.

Тому не вагаймося розказати нашим дітям про ці програні, але чесні битви, а українські жінки з гордістю зачислять до історії українського жіночого руху участь організованого жіноцтва у відродженні й боротьбі Карпатської України.

На актуальні теми

Чи це справді дух часу?

„Молодість“ — яке чарівне слово! Неповторна весна життя людини... Молодість! Яка чудова пора! Пора рожевих мрій і золотих надій, пора пізнання життя, перших захоплень... і перших розчарувань. Перші сердечні сльози: „Він, або ніхто!“... і почування полегкості: „Добре, що ми розійшлися“. Час розваг і забав, але й час серйозних студій, плянів на майбутнє. Як часто під осінь нашого життя ми із зворушливою усмішкою і задивленими в далечинь очима душі згадуємо нашу молодість! І нам завжди здається, що найкращим часом у нашому житті була наша молодість, якраз тільки наша...

Ми опинилися в новім середовищі. Придивляємося ближче до життя тутешніх молодих людей. Чи мають вони справжню молодість, чи переживають її так зворушливо, як ми колись? Скажім правду: ні, і ще раз — ні!

Мері, моя сусідка, ще так недавно скакала через шнур, вганяла з м'ячем по вулиці, і не раз прибігала помагати за кводра косити траву в нашій садочку. Але не минув рік-два, і що я бачу? На сходах веранди в наших сусідів сидить якесь опудало і курить папіроску.

— Чи хтось новий спровадився до наших сусідів? — питаю чоловіка, — цікаво знати, хто то...

Але незабаром із здивуванням і жалем переконуємося, що то наша Мері, скінчивши якраз „паблік скул“, перейшла до гайскулу і вже раптом зробилася дорослою: намазане обличчя, начорнені брови, на голові „копиця сіна“, і незмінна папіроска в устах.

З тяжкою бідою Мері скінчила „гайскул“ і, не чекаючи градуації, вийшла заміж за такого самого „зеленого“ хлопця. Одначе він вже має своє авто і щовечора під нашою хатою трубить на дівчину. Відгуляли весілля, безліч дружок, дружб і фотографів.

Але по році Мері вернулася до

дому батьків з малим синком на руках. Що ж... „діворс“... І пішла Мері до праці, а там згодом дитина вже бавиться на вулиці, і нема кому її пильнувати. От, так молода жінка, що ще не досягла була двадцяти років, має розбите життя, не знає ні радості, ні цілі в майбутньому.

А що буде з тої дитини, що не знає батька, не має опіки матері, не відчуває тепла, не чує ласкавого слова вдома, не знає, що можна, а чого ні. Хіба чекає її товариство в „генгах“. Оце тушешня молодість, вбита в самому зародку.

У нас тепер не раз можна почути: „Але ж сьогодні такий світ, усі так роблять, нічого не порадиш, ідемо з духом часу!“

Чи справді маємо безкритично перебирати все від нашого доквілля? Чи не подумати б трошки батькам, що мають доростаючі діти? Кожна людина, а ще молода, має свою амбіцію. Чи не краще впливати вдома батькам (але ті батьки повинні мати авторитет у дітей!), щоб діти наперед покінчили студії, мали дипломи в руках. Тоді само собою молода людина почувається повноправним громадянином. Також дочка повинна мати крім обов'язкових студій якийсь фах; „най ся не придає“, як у нас казали, але в разі потреби може пригодиться. Але цього вже не досягнути заміжній — займатися хатнім господарством, виховувати діти, а до того ходити на виклади до каледжу. Подружжя життя то не жарт, не авто, не мінковий шаль, не розвага, ні забава. Подружжя — дуже важка відповідальність. Зараз за порогом церкви, по гучнім прийнятті і радісній весільній атмосфері життя стає перед молодятами в усій своїй неромантичній реальності, що ставить свої вимоги. А якщо молоде подружжя ще дуже „зелене“, то тим тяжче перейти той Рубікон.

І хто терпить найбільше тоді,

коли молоді подружки розчаровуються до себе і швидко розходяться? Очевидно, їх діти. Чому ж їх кривдити в зародку життя? Ніяка найкраща опіка не заступить дитині ласки матері, ні життєвого проводу батька. Дитина мусить мати батька і матір, таке вже право природи. Це ж ціль і мета подружжя. Дитина без батька має почуття меншеварто-сти, що часто гонить її до злочинів. Якраз із розбитих подруж виходять ті діти, що роблять бешкету, що нападають на своїх учителів по школах, що формують „генги“. З розбитого подружжя вийшов і Лі Освальд і Джек Рубі. Чи справді варто нам безкритично наслідувати кожне таке наставлення до життя? Не забуваємо: яка родина, такий нарід.

Ольга Соневицька

ГОСТІ В ЦЕНТРАЛІ

В лютому Централія США у Філадельфії вітала заграничних гостей. У першій половині місяця прибула сюди письменниця Віра Вовк, що в супроводі п-ні Володимири Ценко завітала до Дому США. Молода поетка і вчена саме закінчила об'їзду по містах ЗДА, де її всюди громадянство щиро вітало. У Філадельфії теж відбувся її авторський вечір на терені Літ.-Мист. Клубу. П-ні Віра Вовк поділилась враженнями з об'їздки та розказала про видавничі пляни.

Трохи пізніше навідалась до Централії США співачка Галина Андреадіс. П-ні Андреадіс прибула з Аргентини до ЗДА для концертного турне й після успішного виступу в Нью Йорку завітала й до Філадельфії. Візита була коротка з огляду на концерт, що мав відбутись ввечері. Але цього вистачило, щоб почути з уст співачки цікаву історію її мистецької кар'єри та її дальші пляни.

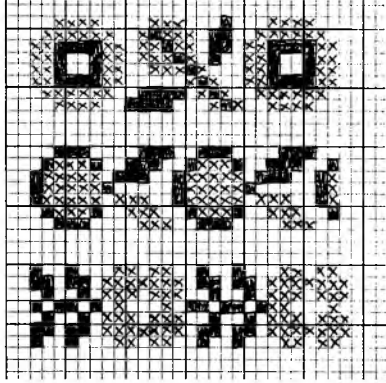
ЗВІТНІ ЛИСТКИ

Чи Ви вже виповнили звітні листки, надіслані з Централії? Прошу негайно взятись за те, щоб використати свіжі дані з 1963 р. Відповіді Відділів конче потрібні, щоб дістати перегляд праці організації. Цим дадуть вони повну картину праці Союзу Українок Америки та влегшать звітування на Конвенції.

Основи українського народнього орнаменту

(Закінчення)

Неменш численні бувають і **рослинні** орнаменти в народньому

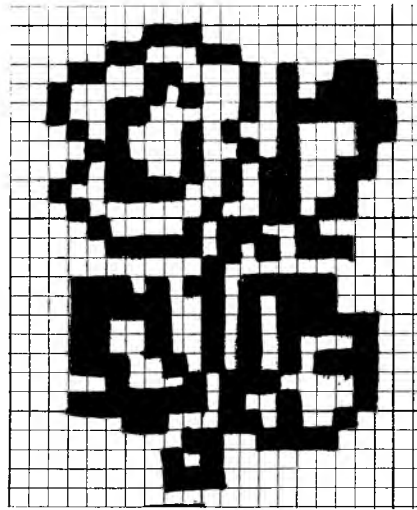
Рослинний орнамент у вишивці:
Дрібні квіточасті мотиви
Floral ornament in Ukrainian
embroidery

мистецтві. Рослинна орнаментация неменш старовинного походження і проявила себе найбільш у килимкарстві й кераміці. Щодо килимів, то їх виробляли з досить складними везерунками, що дуже нагадують перські килими, взоровані на чорному тлі. Щодо українського посуду, то орнаментация тут різноманітна, з примішкою менших геометричних мотивів, як малих кружків, розеток, колових смуг, кривульок та хвилястих ліній.

Вишивки з рослинним орнаментом поширені більш на низинах і засвідчені найкращими формами на Полтавщині, а почасти й на Київщині, а на заході на Бойківщині. Тут треба подивляти різномордність мотивів. Різномордні дерева, галузки, рослинні листки, квіти й овочі, більше або менше наслідування природи знайшли свій вияв. Серед безлічі назв, що їх носять такі орнаменти, згадаємо ось які: дуб, ялиця, соняшник, виноград, мак, огірок. Тут треба сказати, що майже всі рослинні везерунки підлягають тому самому ритмічному повторюванню, що й при геометричних мотивах.

Інших форм набрав рослинний орнамент при писанках, в яких існує безпосереднє відношення до релігійного культу і є тим самим

більш розвинена символіка. Восьми-листі троянди — нагадують зірку, завернені рамена свастики — це стилізовані дубові листки або смерекові шпильки, вужовата спірала, зложена зі стилізованих галузок. Китиця винограду нагадує трикутник. Тут рослинний орнамент опертий об основну сим-

Взір із жіночої сорочки на
Полтавщині
Floral ornament in Ukrainian
embroidery

волюку, надаючи їй посиленого змісту.

Найбільшого розквіту зазнав рослинний орнамент у 18-му ст., коли з Франції прибули зразки граціозних, химерно стилізованих форм модерного тоді мистецького напрямку рококо. Його стиль слідний, як це завважив Біляшевський, в українських вишивках, пронизаних золотими й срібними нитками. Одначе й тут, як завважує вчений, український орнамент не стратив своєрідних рис, тільки ще збагатився.

Рідше трапляється в українському мистецтві **тваринний орнамент**. У Трипільській кераміці було відоме зображення тварин, як це видно на відкопаній посуді. Ці в фантастичній манері утримані зображення мали певне якое релігійно-магічне значення, що нам тепер невідоме. У сучасному народньому мистецтві таких мотивів дуже мало; зате багато взорів носять назви тваринних частин, що лиш здалека їх нагадують, як наприклад, „волове очко“, „баранячі ріжки“, „заячі вушка“, „півники“ і т. д.

На писанках буває більше тваринних зображень, передусім таких, що мають безпосереднє відношення до обряду, як наприклад, зображення півника, що вважається соняшною птицею; існують

Рослинний орнамент у писанці:
Писанки з Сокальщини
Floral ornament on Ukrainian Easter eggs

назви орнаменту, як „качачі лапки“, що своїм видом нагадують свастику, „баранячі рижки“, дві спіралі тощо. Під впливом християнства зустрічаються на писанках зображення баранчика та риби, як символи християнства.

Немає в народньому мистецтві людських відображень, однак існують такі назви взорів, як „попчики“ і „хлопчики“, що тільки устилізованим способом нагадують певні особи.

Окрім первісних елементів, унасліджених від своїх пра-прадідів слідно в орнаментиці нашого мистецтва багато **чужосторонніх впливів**. Україна була ареною війн та мандрівок, тож усі ті мандрівні племена, що довше або коротше задержувались на нашій землі, полишали сліди в духовості нашого народу, що в свою чергу відбивалося на його мистецтві.

Від іранських племен — скитів, сарматів і алянів — перейняли наші предки вірування в „світове дерево“, що про нього багато говориться в наших колядках. Воно й впровадило в нас рослинну орнаментацию в стилізованій формі.

Від греків-колоністів, що в 1-му тисячолітті п. Хр. заснували над Чорним морем свою державу і створили т. зв. Понтійську культуру, прийшло в нашу орнаменту багату нових елементів, а саме — спіралю з ломаних ліній та, мабуть, геометричні фігури, як ромби, квадрати тощо. Одним із проявів понтійського мистецтва було вживання тваринного мотиву, що перейшло й до нашого мистецтва.

Остроготи, що в 2-му ст. по Хр. мали свою державу над Чорним морем на місці грецьких колоністів, були першими християнами на нашій землі. Мабуть, вони внесли в наше мистецтво старохристиянські мотиви, як напр., зображення риби.

Великих змін зазнало українське мистецтво з прийняттям християнства в 9-му ст. по Хр. Тоді поволі стали затиратись і затемнюватись старовинні символи, а на їх місце приходили нові, християнські. В орнаментиці вишивок і писанок почали появлятися нові мотиви з новими названнями, як „церковці“, „церковні ризи“, а на

писанках постали нові композиції зі зложених хрестів, геометричних фігур та кучерів п. н. „Великдень“ та „Паска“. Подібно хрести на взірцях нашого мистецтва одержали тоді християнське значення, гублячи свій архаїчний дохристиянський зміст.

Спочатком 20 ст. твори народнього мистецтва перестали бути тільки етнографічним матеріалом і стали входити в наше прикладне мистецтво. Українські мистці викобистали українську орнаментику, як С. Сластіон при будівництві, а В. Кричевський при орнаментации української книжки. Ця

тенденція відродження українського стилю зазнала свого найвишого розквіту у працях Ю. Нарбута. Нищівного удару завдала йому большевицька система, що стала „прочишувати“ народне мистецтво від впливів християнства, а писанкове мистецтво зовсім усунуло з дослідів і побуту.

Наше народне мистецтво, не знайшовши на Рідній Землі догідного ґрунту, перейшло на еміграцію. Плекаючи його на чужій землі, повинні ми пізнати його основи й правила розвитку, щоб можна було його зберегти і надати йому відповідного напрямку.

Ювілеї педагогів

Біжучий рік приніс нам два ювілеї, що накреслили перед нашими очима дві видатні українські вчительки. Хоч із різних кінців України й навчали в різних умовах, проте їх вклад у душу української молоді був однаково великий.

Дня 7. вересня 1963 Українська Громада Вікторії відзначила у Мелбурні 50-ліття педагогічної праці видатного педагога МАРІЇ ДЕЙКО. У 1907 р. вона стала вчителювати у Полтаві і з того часу, невтомно працюючи, підвищила свої кваліфікації так, що стала викладачем Харківського Державного Університету. Зазнала переслідувань із боку большевицької влади, а її підручник французької мови ніколи не був затверджений до вжитку, дарма, що вона була керівником катедри французької мови в Інституті Іноземних Мов. Переселившись до Австралії у 1948 р. вона допомогла оснувати одну з перших шкіл українознавства, відпускаючи на те кімнату у власному будинку. Разом із педагогічним ювілеєм школа в Ньюпорті подякувала їй також за 10-літню працю.

Цей ювілей був збірним висловом подяки педагогічних кругів української Австралії, до якого долучилось також своїми побажаннями зорганізоване жіноцтво.

ДАРІЯ НАВРОЦЬКА народилась у м. Коварні в сім'ї Білинських. Молода злібна дівчина змалку мріяла про працю вчительки. Ще ученицею вчительської семінарії у Львові вона належала до тайного Пласту й під впливом пластових ідей вишколилась на вчительку руханки на Львівському університеті. Довгі роки була вчителькою

Учительської Семінарії УПТ у Львові. Ця її праця була овіяна завжди щирим відношенням до молоді, що свою вчительку надзвичайно цінила.

Дбайливість про молодь Дарія Білинська-Навроцька (у 1916 р. вона одружилась з Осипом Навроцьким, тоді старшиною УСС) проявила найбільше своєю працею у Пласті. Вона була команданткою перших жіночих пластових таборів на Соколі, що продовжувались потім у формі літніх таборів КВОМ-у. Була членкою-основницею Уладу Пластових Сеньйорів у 1930 р. Цю опіку над Пластом продовжувала також, переселившись до Канади, де замешкала у Вінніпегу. За її заслуги вона нагороджена найвищим пластовим відзначенням — Орденем Вічного Вогню у золоті.

Сімдесятиліття цієї видатної вчительки й виховниці відзначив Пласт та українське зорганізоване жіноцтво в Канаді.

ІЗ ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІ

ДО СПОГАДІВ ПРО ОЛ. СТЕПАНІВ

У спогадах Олени Залізняк про Олену Степанів (гл. Н. Ж. ч. 1, 1964) була згадка про сенатора Остапа Луцького, як колишнього старшину УСС. Тут хочу вяснити, що сл. п. Остап Луцький не служив при УСС-ах, а був старшиною 96-го полку піхоти австрійської армії, в якому я також служив. Однак він був начальником штабу 4-ої Золочівської Бригади УГА, а Олена Степанів була там однією з ад'ютантів.

Павло Іванів, Торонто

Оповідання без „приправи“

(Закінчення)

Це був карний червоний загін для ліквідації „бандитизму“, що часто ночами навідується до них, сподіваючись схопити її братів — Гришу і Тіму. Її брати — колишні царські старшини не хотіли служити червоним. З допомогою своєї жінки старший брат придбав папері на чуже прізвище і десь працює. А Тіма був в українській армії, а після відходу її закордон zorganizував у своїх околицях добрий партизанський загін з наших хлопців і свідомих господарів. Переховувались вони в лісах, мали добрі коні та своїми очайдушними й несподіваними нападами наводили жах на червоних окупантів. Чоловік Насті й тієї жінки з хатини теж із ними.

— Та не тільки вони, а все населення нашого й сусідніх хуторів підтримує загін Тіми, помагає йому й попереджає та переховує від небезпеки — закінчила вона.

Хоч Галя нічого не сказала про себе та тепер я зрозуміла ті таємничі розмови її з людьми на хуторі.

Десь надвечір мені стало легше і я заснула. А Настя з Галею все щось пекли та варили. Коли стемніло, Настя пішла десь, ніби додому. Галя сказала мені, що не будемо спати в хаті, а підемо до тієї великої клуні. Коли ми прийшли туди, там уже було постелено на сіні. Галя взяла з собою всякої їжі. Ніч була чудова — місяць, пташки, пахощі сіна. Та щось непокоїло нас, і ми, тісно притулившись одна до одної, тихо лежали.

Раптом якась тінь заступила двері. Ми завмерли та почувши тихий голос Тіми — „Галю, чи ти тут?“ — ми дуже зраділи.

Він сів біля нас, розпитував про те, що сталося, пестив мої довгі коси та жалів, що це мені трапилось у них під час гостини. Ми дуже хвилювались за нього та він сказав, щоб не боялись, бо хлопці стоять на варті. Галя дала йому повечеряти і ми ще довго сиділи й тихо розмовляли. Ніколи

не забуду тієї щасливої хвилини, коли він тримав мою руку в своїй дужій руці і при якимсь легенькім шелесті міцно стискав її.

Нарешті почувся тихий свист і він сказав, що йому вже час іти.

Тепло попрощався з нами, казав, що ми ще побачимось та, щоб я не спішила додому.

В цю ніч я довго не могла спати. Передумуючи оповідання Галі,

я все більше дивувалась, як у цій старовинній дворянській родині, з її духом Пушкіна, Гончарова й інших могли вирости такі діти, як вони могли вrostи в наш рідний ґрунт і боротись за волю нашої рідної землі. Лиш тепер я пригадала, що чула вже про той загін та з яким переляком ховались від нього червоні грабіжники.

За кілька днів була неділя і Галя сказала, що зробимо одну прогулянку, а в понеділок повернемось уже до моєї мами. Напаку-

вавши кошики, ми раненько вийшли з дому. Проїшовши залізницю ми пішли в напрямі лісу. Галя йшла сміливо й певно, мабуть, не перший раз. Зайшли в гущавину.

— Тепер дивись, куди показуватимуть надламані гілочки, сказала вона.

І так ми поволі посувались вперед, аж поки почули „Стій!“ Галя сказала гасло і вартовий показав, куди йти. Ми побачили замаскований курінь, з якого вийшов нам назустріч Тіма. Він нас щиро привітав, але розмова якось не в'язалася. Всім чомусь було тяжко на душі, ніби якесь передчуття нас огорнуло. Довідавшись, що ми завтра йдемо до мене додому, Тіма пообіцяв перестріти нас у кучугурах — піщаних горбах, порослих шелоугою — і трохи провести нас. Залишивши кошики і з болем у серці попрощавшись, ми пішли додому...

На другий день я з сумом попрощалась із Галиною мамою, з садом, кладкою та столодою, що за короткий час дали мені стільки незабутніх хвилин. Я відчувала, що залишаю тут частину свого незайманого серця. Довгенько ми оглядались по тих кучугурах, але Тіми так і не було... І вже ніколи в своєму житті я не зустріла його, — тихо промовила оповідачка свої останні слова.

Всі чекали продовження. По хвилині хтось запитав:

— Що сталося з тим упродко-місаром і чи не трапилось якогось нещастя з Тімою?

Ці питання повернули її знов до товариства. Попросила закурити і розповідала далі.

**

Комісара незабаром перевели до іншого райому і він там одружився з якоюсь вдовою, казали — дуже подібною до мене, тільки старшою.

Галя частіше почала відвідувати свою маму, приносила мені сердечні привіти від Тіми, казала,

що з кожним днем йому трудніше оперувати із своїм загonom. Контакт із армією УНР у нього урвався. Тому він відпустив хлопців, а сам шукає можливості здобути фіктивні документи й виїхати за межі України. Казала, що мріє про мене і що я єдина даю йому сили боротись за майбутнє...

А далі наші дороги розійшлись. Наше суворе життя поволі стирає ці дорогі спогади. І тільки часом до болю гостро відчувала я свою руку в його сильній руці і ніби бачила його сяючий погляд після грозовиці в саду під вишнею...

Проминуло кілька років. Їхала я до Полтави. На одній із зупинок сів у потяг якийсь літній селянин із розкішними вусами. Як блискавка промайнула думка — де я його бачила? Сиділа й пригадувала, час від часу поглядаючи на нього й зустрічаючи бистрий погляд його карих очей. Нарешті він підсів до мене і, вибачившись, запитав:

— Чи ви не були гостем на Х-му хуторі?

Я скам'яніла на місці.

— Так, — кажу, — була.

Виявилось, що це він тоді давав Галі мед і свіжі карасики. З великим хвилюванням я стала розпитувати його, що сталося з ними.

— Чоловік Галі так і не повернувся, десь загинув і вона зовсім перебралась до своєї хворої мами. Скоро стара пані померла і між Галею й її братовою почалась велика ворожнеча за цінності, що зберігались у мами. Братова була захланна й погрожувала, що донесе про перебування Тіми й зв'язок із Галею. Одного дня по хуторі пішла чутка, що Галю тяжко захворіла. Пекло її всередині, страшно мучилась, а до вечора й Богові душу віддала. Ніякого лікаря не було й поховали її в саду біля матері. Люди говорили, що це братова Галю отруїла, та хто це міг дослідити?

— А Тіма де? — запитала я.

— Тіма виїхав десь на Кавказ під чужим прізвищем. Коли почалась паспортизація, його викрили і розстріляли.

— А де його дружина? Був одружений?

— Він не женився. Не хотів робити людину нещасною, бо все

Олена Залізник

Перша й остання зустріч

(Докінчення)

Одного разу прийшла до мене Мелася і заявила, що має мені довірою щось дуже важного сказати. Іде збірка „на революцію“ в Україні і конче треба й нам до того причинитися. У мене цілком не було тоді грошей. Мої батьки, присилаючи моїй господині належність за „станцію“ не прислали мені грошей на дрібні особисті видатки. Тож треба нам було іти з Меласею на Вірменську вулицю, до знаної жидівської антикварні Бодєка, де всі гімназисти продавали непотрібні (або й пстрібні ще) шкільні книжки, щоб роздобути трохи грошей. Туди й пішла найдорожча з моїх книжок грецький словник, бо ж „революція“ така річ, що з тим відкладати не можна. Аж пізніше дізналися ми, що збірки йшли на видання нелегальної публікації „Гасло“, що через Буковину передіставалась до тієї частини України, що була під царською заманщиною, щоб поширювати там національну свідомість та революційні думки. З поблажливою усмішкою можна було оцінювати пізніше ті „революційні пориви“, але для нас у той час це було щось важне й серйозне.

чекав такого кінця, який і не забарився.

Як приголомшена я вийшла в Полтаві з потягу і не знала, куди йду. Та цей чоловік не залишив мене. Спитав, куди мені треба і провів аж до місця. Дорогою розказував щось веселого, до чого мав великий хист. Міцно стиснули собі руки на прощання, розуміючи одне одного без слів.

**

Тишина запанувала серед товариства. Слухачі мовчки курили, а оповідачка схилила голову на руки. Далі лікар подякував за миле, хоч і сумне оповідання і всі почали прощатись.

— А я так і не дочекався чогось із „приправою“! — жартуючи сказав лікар.

Не знала я ближче життя Меланії у Дрогобичі, де вона прожила довгі роки. Але всім було відомо, що позиція д-ра Степана Витвицького, як адвоката, громадянина, політика і дипломата, що відіграв важну роль при створенні пам'ятного акту злуки і Соборности України 22. січня 1919 р. вимагала часто і від його дружини самовідречення і посвяти. Особливо за польської займанщини, коли польська поліція арештувала й переслідувала українську молодь, Меланія посвячувала багато сил добродійній і суспільно-допомоговій праці у всіх місцевих українських організаціях. А і в роках, коли д-р С. Витвицький взяв на себе важний і відповідальний обов'язок Президента Української Народньої Республіки в екзилі, його позиція вимагала і від його дружини не лиш великого такту, орієнтаційного хисту і вміння ладнати з людьми, а не раз і великого гарту духа — дарма, що виглядом і поведінкою нагадувала ніжну мімозу. Виховним обов'язкам матері сина-одинака і сина померлої сестри, а потім і внуків, присвячувала багато уваги. Також дітям свого брата, що рано осиротіли, Меланія приділювала чимало сердечної теплоти.

До тепер не маю я повної уяви, що дорогої Меласі немає між живими. Ніколи не бачила я її недужою і не чула від неї нарікань. Не була я на її похороні, що стягнув таку масу громадянства з усіх кругів нашого суспільства, не лиш тому, що відпроваджували на вічний спочинок дружину Президента Української Народньої Республіки в екзилі, а й жінку особливих прикмет душі, людину великої доброти, ніжности і посвяти, щирю громадську робітницю і патріотку, яку всі цінили й шанували і яка напевне залишиться в добрій пам'яті у всіх, що її знали.

Приналежність до жіночої організації — це доказ громадської зрілості кожної жінки.

НАШЕ ЖИТТЯ — КВІТЕНЬ, 1964

Кандидатка на президента

Вістка про намірену кандидатуру сенаторки Маргарити Чейз-Смит викликала певну реакцію в американському суспільстві. Появились статті й коментарі до цього кроку, що пригадували різні етапи участі жінок в американському парламенті. Білий Дім та Найвищий Суд ЗДА — це до тепер єдині станиці правління, де ще не було жінок.

Хто вона — оця сенаторка з Мейну, що посягає за найвищу владу в країні? І що спонукало її, 66-літню жінку, до такого кроку?

Маргарита Чейз-Смит походить із незаможної родини. Вона була найстаршою з шести дітей і навчаючись у середній школі, заробляла собі принагідними роботами. Продавала в крамниці по суботах або вечорами заступала телефоністок на пошті. Коли закінчила середню школу, пішла вчителювати до сільської школи. Потім працювала в редакції газети свого рідного містечка, була касіером текстильного підприємства. У віці 32 літ вона вийшла заміж за Клайда Смита, місцевого політичного діяча. Подружжя не мало дітей і Маргарита скоро увійшла в ролю помічниці свого чоловіка. Коли в 1937 році його вибрали представником до Конгресу, Маргарита товаришила йому до Вашингтону, як його секретарка. Коли він помер у 1940 р. її вибрано на його місце. Потім її вибрано ще 4 рази до Конгресу, а в 1948 р. до Сенату. Від того часу вона виходить переможно в кожних виборах.

Оце короткий перебіг її життєвого шляху. Його слід доповнити ще відомістю про її надзвичайну працьовитість. Сенаторка Чейз-Смит відомої з того, що не пропускає засідань Сенату й заповіла відразу, що свою кампанію проведитиме в часі, коли Сенат не засідає. Кожен законопроект, кожну справу вона основно простудіює і формує собі свою власну думку про неї.

Незалежність — це її видатна прикмета. В її рідному стейті Мейн говорять про неї, що Маргарита Чейз-Смит — належить „до своєї власної партії“. Це зна-

чить, що вона не тримається сліпо напрямних республіканських, а йде завжди власним шляхом. Т.к воно в дійсності не є. Сама сенаторка означає своє місце в партії по-середині поміж консервативним і ліберальним крилом. Але траплялись випадки, що вона голосувала з демократами, коли їх становище видалось їй більш слушним.

Коли так бачимо що республіканську сенаторку, то її постанова стає більш зрозуміла. Кандидатура жінки на президента! Це вельми поважний крок, що навіть у рамках її власної партії не матиме прихильного відгуку. Адже там ідуть раз-у-раз переговори, хто найкраще годиться в кандидати! Від призначення залежить успіх кампанії, наставлення країни, голоси виборців і т. д. Які вигляди має тут Маргарита Чейз-Смит?

Опит, проведений інститутом Гелопла в жовтні, 1963, виказав зріст настроїв у користь жіночої кандидатури. Але не серед жіноцтва. Навпаки — 45% опитуваних жінок висловились проти кандидатури жінки на президента ЗДА. Чоловіки займали більш прихильне становище до того.

Це не сміє нікого дивувати. Жіноцтво все ще мало самостійне у політичних справах і хоче опиратись на сильному авторитеті. А таким йому здається скорше кандидат-мужчина, хоч він мав би й менше даних від сенаторки з Мейну.

Та цей неуспіх не знеохочує Маргарити Чейз-Смит. Вона постановила кандидувати у висліді зрілої застанови та довгої працьовитої політичної кар'єри. Її непохитність, прямиий шлях і підтримка виборців уповажують її до того. Нехай, що цей крок за суджений на невдачу. Це „чоловічий світ“ кажуть політики у Вашингтоні, у відповідь на сміливе домагання. Мовляв, маємо безліч застережень проти жінки-президента! Від конференції „на вершинах“ починаючи, а на проводі військових сил кінчаючи.

Але Маргарита Чейз-Смит кидає своє ім'я в цю колотнечу. Не-

Маргарита Чейз-Смит

хай буде, що її зустріне насмішка, легковаження чи ворожнеча! Але справа жіночої кандидатури на президента стане перед кожним громадянином. І буде першим кроком у ту далеку й начебто недосяжну сферу. Л. Б.

ІЗ ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Упорядкування приписів

Читаючи в лютневому числі Н. Ж. лист п-ні Ольги Кулинич про відповідне впорядкування куховарських приписів у журналі так, щоб їх можна було зібрати в книжку, хочу пригадати, що в Америці існує спосіб зберігання приписів картотеками. На кожній карточці записаний один припис і карточки зберігаються або за азбукою або групами. Окремо приписи про юшки, інші про м'ясива, інші про різні роди печива і т. д. Карточки переховуються в металевих скриньках, де вони добре зберігаються і користуватися ними мабуть легше ніж у книжці. Г. Г.

Подаємо цю сугестію до використання нашим читачкам. Ті, що не хотіли б виймати середущих сторінок із журналу, могли б собі завести таку картотеку. Але й ті читачки, що хочуть складати їх до течок, нанизуючи „на перстені“, могли б заложити собі картотеку з приписів давніших річників. Ред.

Наша анкета у 1964 р.

Постаті видатних жінок, що їх подаємо в нашій анкеті 1964 р., зацікавили наших читачок. Численні відповіді зраджують добре знання літератури й образотворчого мистецтва. Прохаємо й надалі присилати розв'язки питань: це наблизить наш жіночий загаль до світу наших мисткинь.

Переходимо у світ музики. З-поміж наших співачок ми вибрали три, що були, а може ще й є, найкращими представницями цього мистецтва. Пригляньтесь до рис їх обличчя! Пам'ятаємо їх напевне з преси, з програмок, а може й із непосредного виконання пісень та арій.

Розв'язки подамо в червневому числі нашого журналу.

Окрім наймення прохаємо відповісти на нижче вміщені запити:

Ч. 1. .... Ч. 2. .... Ч. 3. ....

- Ч. 1. Ім'я і прізвище співачки.
- Ч. 2. Рід її голосу (сопран, меццо-сопран, альт).
- Ч. 3. Найдовше місце виступів або кілька їх.

Розв'язка анкети

Жіночі постаті з української літератури, подані в лютневому числі нашого журналу, походять із різного її часу й засягу. Ось окреслення їх, здебільшого влучно подане нашими читачками.

1. ХРИСТЯ АЛЧЕВСЬКА (1882-1932) поетка, відзначилась тонким відчуттям і гарною формою своїх ліричних поезій. Її збірки — це „Туга за сонцем“ (1906), „Вишневий цвіт“ (1912), „Пісні серця і просторів“ (1914), „Встань, сонце“ (1916), „Пробудження“ (1917), „Клематис“ (1922). Написала також драматичну поему „Люїза Мішель“.

2. НАТАЛЯ ЗАБІЛА, нар. 1903 року, поетка, у 20-тих рр. відзначилась оригінальним змістом своїх ліричних віршів. Тоді вийшли її збірки „Далекий край“ (1927), „Соняшні релі“ (1928), „Будівничче“ (1930). У 30-тих рр. стала писати для дітей і являється тепер однією з кращих дитячих письменниць України. В останніх роках створила велику повість-біографію Т. Шевченка п. н. „Тарасові шляхи“.

3. СОФІЯ ПАРФАНОВИЧ, нар. 1898 року, авторка новель і нарисів. Перша збірка „Ціна життя“ — це психологічні картини із спостережень лікарки. Дальші — „Загоріла полонина“, образки з Бойківщини, „У Києві в 1940 р.“, репортаж, „У лісничівці“, картини з життя лісу, „Вірний приятель“, повість про kota, „Люблю Діброву“, опис літництва і його мешканців, „На схрещених дорогах“, повість-репортаж. У 2. Літ. Конкурсі СФУЖО одержала нагороду за повість про собаку.

БУДИНОК КУЛЬТУРИ

До п'єс, нагороджених на Конкурсі Сатири, належить скеч Оксани Керч „Будинок Культури“. В дотепний спосіб представлене тут засідання жіночої організації з представницями різного типу діячок. Як воно в сатирі буває — все трохи переборщене, але чому не глянути часом у кривому дзеркалі на себе? Поручаємо цю п'єсу для вистави. Вона входить у комплет 11 п'єс Конкурсу Сатири.

З'їзд Ген. Федерації Жіночих Клубів

Генеральна Федерація Жіночих Клубів заповіла свій Річний З'їзд на 7.—11. червня ц. р. в Атлантик Ситі, Н. Дж. Як звичайно, відбудеться він при численному здвизі делегаток зі ЗДА та окремим міжнароднім днем для заграничних клубів.

Президентка п-ні Отіс Арнолд заповіла в окремій статті перегляд найпекучіших проблем Америки, що спеціально заторкують жінку. Це є — приріст населення, молодь, подружжя, 4-денний робітний день, професійна праця жінки, міграція родин, продовження старости. Треба сподіватись, що всі ці справи будуть розглянені на З'їзді. Бо ж Ген. Федерація вже опрацьовує їх у своїх клубах.

На початку своєї 2-річної каденції президентка п-ні Отіс Арнолд кинула гасло — „скріпити рам'я свободи“. До цього намітила різні засоби. Але найбільш конкретно була кампанія „даймів“ за побудову Американського Музею Іміграції, яка повинна дати 50,000 дол. У цьому Музею Іміграції буде теж українська частина і тому цей проект нас теж заторкує.

Всі ці справи повертають нашу увагу в бік цього З'їзду. Союз Українок Америки від 1949 р. є членом Ген. Федерації Жіночих Клубів. Від того часу в багатьох З'їздах Ген. Федерації брав участь та записав корисно своє ім'я у звітних членів. Цього року теж хочемо взяти участь у цьому Річному З'їзді. На березі Атлантийського океану з'їдуться провідні жінки Америки, щоб обговорити напрямні на найближчий час. Тому не сміє нас тут бракувати!

Наш Фонд Зв'язків і Репрезентації є добровільний. Але його важливість зрозуміє кожний Відділ США і схоче причинитись до того виїзду своїм датком. Бо хоч кошти подорожі невеликі, проте побут однієї-двох представниць у цьому приморському осередку — це поважне обтяження. Тому жертвуйте на Фонд Зв'язків і Репрезентації США!

Наше інтерв'ю

Мистець неспокої душі

Умовились ми з Любою Генуш зустрінутись в 4-тій годині по обіді в її майстерні, що знаходиться в центрі міста на одній з головних вулиць Монреалу і зветься „Студіо 9“. Тут наша мисткиня, нетурбована жадними обов'язками щоденного життя, віддається повністю своєму творчому надхненню. Такі можливості праці вона завдячує своїй ідеальній нянці-матері, що займається вихованням двох чудових унуків, дівчинки Ірини й хлопчика Данилка та доброму чоловікові, що є не тільки ентузіастом творчості своєї дружини, але й всебічно її в цьому підтримує. Хоч його праця лікаря-науковця, спеціаліста невролога, вимагає великої посвяти своїй професії, він цікавиться музикою й іншими ділянками мистецтва.

Я прийшла точно на умовлений час і застала паню Любу саму в студії, що дало нам змогу вільно про все порозмовляти.

— Ви щаслива жінка, підкреслила я, що можете розділити свій час між професією і родиною, а головне, що можете працювати поза домом, де вам ніхто не перешкоджає.

— Так, я три дні приділяю виключно праці в студії, і тоді для мене не існує нічого іншого, тільки моє мистецтво, підтверджує пані Люба. Я свідомо того, що моя робота не була б такою інтенсивною і продуктивною, коли б я працювала вдома. Я спочатку пробувала, але справу вирішила моя доня, яку я одного дня застала посеред великої картини, розпростертої на підлозі, що над нею я саме працювала. Щоправда, — всміхаючись заявляє пані Люба, — сівши в свіжу фарбу, моя доня нехотючи допомогла моїм зусиллям створити цікаву композицію. Однак відмивання терпентиною було таке трудне, що я вирішила на майбутнє зректись її допомоги й виселитись з хати з моїми малюнками. З групою молодих мистців я винайняла в місті приміщення, яке ми назвали „Студіо 9“, бо нас було тоді дев'ятеро.

— Я пригадую ваш перший передріздвяний ярмарок і зрештою всі чергові, які ви щорічно влаштовуєте в цій студії. Це дуже гарна нагода придбати мистецькі речі, що спеціально достосовані як подарунки під Різдво і я звичайно не виходжу голіруч із цього ярмарку. Щоправда, більшість цих „подарунків“ я залишила собі, бо не можу з ними розлучитись. У мене теж ціла колекція ваших оригінальних Різдвяних карток.

— Цього року я не робила їх, заявляє пані Люба, бо це вимагає дуже багато праці, а виставки заставляють мене працювати над новими картинами.

— Чи подвійне життя між хатою і студією, або краще сказати, поєднання дружини й матері та професійного мистця дає вам задоволення?

— Без сумніву! Я не могла б бути тільки мистцем, як також не могла б бути примірною господинею, бо не вмю варити. Досі завжди виручала мене в цьому мама, — скромно заявляє мисткиня.

— В це я дослівно не вірю, бо знаю, що ви надзвичайно енергійна і „майстер на всі руки“. Ви не тільки з великим смаком, наприклад, опрацьовуєте сама свої картини, що не є легке з уваги на їх великі розміри й скло, але я мала нагоду бачити, як ви власноручно побудували таку чудову хатину в горах, будучи при цьому архітектором і будівничим в одній особі.

Пані Люба заливається щирим сміхом і додає, що в цьому допомогла їй уся родина, а зокрема чоловік, який виявив себе справжнім піонером, коли прийшлося корчувати ліс, щоб прочистити терен для хати.

Я глянула на підлогу і побачила там кілька великих картин, що ждали викінчення. Це пригадало мені, що не смію довго затримувати мисткиню своєю присутністю. Я попросила прозвонити мені кілька таємниць її технічних засобів, що ними вона так майстерно орудує і викликає такі незвичайні ефекти. Оглядаємо мідяні

Люба Генуш
Ukrainian painter Luba Genush
was educated in Vienna

плити, лінолеум та інші текстири, на яких мисткиня різними способами виводить рисунок, який опісля відбиває на пресі. Зім'ятий шовковий папір, пофарбований у різні відтінки кольорів становить базу для кількох картин. Подекуди вже наложені вирізки з якихсь малюнків, журналів чи старих відбитків ліногравюр, онде оригінальний кусок тканини, пісок чи інша матерія, залежно від фантазії мистця, доповнюють композицію т. зв. колажу. Все поєднане ритмічно й гармонійно в лініях і кольорах, і як дуже вірно зазначив рецензент з нагоди останньої виставки мисткині в Торонто: „Люба Генуш є в своїй творчості одночасно філософом, архітектором, геометром, музикою і винахідником...“

— Коли ви зацікавились модерним мистецтвом і що вас до цього спонукало?

— Свої мистецькі студії я розпочала в Києві і вони проходили в рямцях дозволеного режимом соцреалізму. Про нові течії в мистецтві я нічого не знала. Під час війни 17-річною дівчиною я виїхала на Захід і шойно у Відні, де протягом 5-ти років вчилась у Віденській Академії Мистецтв, я вперше зустрілась із модерним мистецтвом, яке мене дуже зацікавило. Після приїзду до Канади

я осіла з мамою в Монреалі і щоб нам якось прожити, стала працювати в ділянці комерційного мистецтва. Власник рекламової агенції, побачивши мої роботи, заявив, що моє місце в Мистецькій Галерії. Згодом я поступила в Мистецьку Школу при Монреальському Музеї Гарних Мистецтв, де відомий мистець проф. Райнблат, що був моїм учителем, звернув увагу на мої праці і намовив мене розвивати техніку колажу і ліногравюри. Послухавши його раду я незабаром збагнула, що тут є великі можливості шукання нового і виявлення своєї індивідуальності.

— Кожний мистець прагне виробити свій власний стиль, щоб вирізнити себе і слідкуючи за вашим творчим ростом на протязі майже 10 років, я бачу, що вам це вдалося. Найкращим доказом того є факт, що ваша картина удостоїлась місця в Оттавській Мистецькій Галереї. Це неабияке відзначення для мистця. Чи маєте знимку цієї картини?

Пані Люба знаходить кілька знімок. — Ось вона. Це великого розміру картина під назвою „Европа“.

Я її пригадую з виставки в Монреалі, де її й закупили для галерії. Друга знімка — це картина „Фігури“, яку закупив видатний канадський колекціонер В. Дж. МекКоннел.

— Я подивляю вашу працю. Починаючи від 1951 року, коли відбулась ваша перша виставка в Монреалі, ви щороку виставляєте свої праці чи то в групових виставках чи самостійно. Чи є багато покупців на ваші картини?

— Спочатку ніхто їх не купував, шире заявляє пані Люба, — а тепер я не можу нарікати.

— З ранішого періоду вашої творчості я захоплена вашими портретами. В них ви підкреслюєте не фотографічну подібність, хоч вона наявна, а надзвичайне схоплення індивідуальності даної особи. Зокрема це відчувається в прекрасному портреті д-ра Галини Шимонович-Рудницької, композитора Юрія Фіяли чи письменника Уласа Самчука. Ви тепер закинули зовсім олійні фарби, хоч мені здається, що саме ви май-

стерно ними орудували. Чи думаете колись до них вернутись?

— Не знаю. Олії видаються мені тепер занадто важкими, щоб ними висловити всі нюанси.

— Ваша студійна подорож до Франції, Голляндії, Бельгії, Німеччини й Італії в 1956 р., яку можна вважати шлюбним дарунком від вашого чоловіка, — бо ви їздили самі — була для вас напевно дуже корисною?

— Так. Я мала можливість познайомитись близько не тільки з сучасним європейським мистецтвом, але й з творами великих майстрів, які зберігаються в музеях європейських столиць, зокрема в Луврі, в Парижі.

— Кінчаючи нашу розмову ми оглядаємо великий лінотипний прес. Пані Люба оповідає, що цей апарат сконструйовано за проектом одного члена студії і частини для нього треба було спровадити з Англії, бо в Канаді такої машини немає. Я пробую покрутити величезним колесом, але бачу, що для цього треба чоловічої сили. Пані Люба сердечно сміється і демонструє, що вона в цій роботі добре заправлена і зручно пускає машину в рух. Я з подивом гляджу на цю ніжну істоту, що сповнена таким тонким почуттям мистецького відчуження, а рівночасно виявляє чоловічу силу й відвагу.

Завваживши легку втому в очах мисткині, я швидко прощаюсь, подякувавши за цю незвичайно цікаву зустріч і розмову, бо знаю, що її день праці в студії ще не скінчився.

Марія Лорус

НОВІ КНИЖКИ

Поль Кльодель: БЛАГОВІСТЬ МАРІЇ. Переклад і вступна стаття Марти Калитовської. Видання „На горі“. З обгорткою Юрія Соловія. Стор. 88. Ціна 2 дол.

Поль Кльодель — це видатний представник релігійної драматургії. Драма „Благовість Марії“ — це завершення його шукань. Вона засвідчує силу любови в дівчини Віолени, що заради поєднання з Богом бере на себе найбільший тягар — проказу.

Проза Кльоделя — це оте

„труднопрохідне поетичне слово“, що в піднесеній напрузі висловлює кожен нюанс людського думання. Його тонко вловила перекладачка, даючи читачеві насолоду участі в цій великій душевній драмі.

Петро Марченко: ГАГІЛКИ в хореографічній інсценізації Оленки Гердан. Накладом автора. Нью Йорк 1963. З ілюстраціями. Стор. 56. Ціна 1.50 дол.

Автор розглядає гагілки крізь призму філософічних систем минулого й сучасного. І хоч він багато присвятив місця інтерпретації хореографа Оленки Гердан, та оцінив її талант, проте не з'ясував виразно її концепції в постанові. Для тієї цілі слід було б подати матеріал більш проглядно. Точніший опис гагілок також допоміг би зрозуміти цю галузь нашого фольклору, а книжечка могла б правити за підручник до того.

Л. Б.

ІЗ ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІ ІМЕННИ ЧИ УРОДИНИ?

До питання чи важніше святкувати іменини чи уродини правдива відповідь повинна бути така: у народів, де справді живе релігійне вірування, там святкують іменини, бо це той день, коли святий патрон чи патронка перебрали під свою опіку новонароджену дитину. В інших народів, де статистичну дату появи на світ Божий нового громадянина вважають важливішою, ніж ту, коли дитину віддано під опіку святого, там святкують день народження. Там часто й називають дитину таким іменем, що його ніякий святий чи свята не носили.

Отже святкування уродин замість іменин можна вважати призабуванням давніх християнських звичаїв. Г. Г.

Прим. складача: Святкування іменин має теж своє оправдання і з іншого боку. Ми не повинні святкувати народин просто тому, що в такий день із правила порушується тема (а якої, спеціально жінки не люблять!) віку соленізанта. А в дні іменин така тема цілковито відпадає.

Щомісячні ширші сходи Відділу — це найкраща нагода для членок зрозуміти і вжитися в його атмосферу.

Наша дитяча світличка

Без труднощів удалось нам її урухомити. Дня 16. листопада 1963 р. відкрили ми її для 20 дітей.

Світличка починається і кінчається молитвою. Приємно дивитись, як ті малята складають ручки до молитви і незугарно хрестяться. Потім ідуть гри і забави, але що приміщення мале, то не дуже можемо розмахуватись. Віршички і співи доповнюють програму зайнять. А найбільше діти люблять маршувати з прапорцями.

Перший раз, коли це сталося, вчителька пояснила їм, який це прапор і чому його треба шанувати. Під час Різдва діти вчилися колядувати, а також деклямувати деякі поодинокі, а другі збірні — вірші до св. Миколая.

Діти мали ялинку і маленьке прийняття, співали колядок і деклямували вірші. Другий раз діти виступали при шкільній ялинці.

Нашою вчителькою є п-ні Люба Ярмак, мати трьох дітей. Вона надзвичайно мила, а при тому енергійна особа, то ж діти її дуже люблять і поважають.

Зайняття відбуваються у садочку щосуботи по 2 години. Коли розпочалася світличка, треба було пані Любі допомогти. Перші вказівки дала їй п-ні Володимир Яцків, Голова Окр. Ради п-ні Когутяк допомагала їй матеріялами й порадами, а молоденька Гандзя Савицька з приємністю забігала до світлички, щоб провести з дітьми якусь свою ще з дитинства улюблену гру.

Дітей записаних є 20, але через негоду й хворобу все когось бракує, але часто приходять усі. За короткий час діти дуже багато навчилися і „виробилися“, бо спочатку деякі були дуже несмілі. Маємо осяги, що ними хочемо похвалитись. Є в світличці два братіки, батько тут народжений українець, а мати чужого роду. Хлопчики не вміють по-українськи говорити, але прекрасно деклямують віршички і приємно слухати, коли співають, і моляться по-українськи. Але маємо також малень-

ку Катрусю (3½ року), якої батько новоприбулий, а мати тут народжена українка. Вона дуже добре говорить по-українськи і гарно співає українські пісні. Це доказ, як батьки можуть виховати дитину, коли присвятять їй досить уваги.

Плянємо костюмівку для дітей

із маленьким popisом — це напевне буде для них великою радістю.

Досі користувались ми матеріялами, що були в нас давніше. А тепер замовляємо в Централі збірник „Дитяча світличка“, щоб дістати дещо нового.

Т. Савицька

Дитяча світличка 57 Відділу СУА в Ютиці, Н. Й.

Перший ряд зліва: Михась Колеса, Марко Федорняк, Івасик Косар, Ліда Сенько, Катруся Ликтей, Дана Величко, Христя Фалинська, Юрчик Величко, Павло Колеса. Другий ряд зліва: Юрчик Драгош, Ромко Мельник, п-ні Люба Ярмак, учителька, Андрійко Ярмак, Богданко Чорний.

UNWLA Branch 57 in Utica, N. Y. opened a Day Center for pre-school children

У ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ

З НАГОДИ ЮВІЛЕЮ Нашого Життя прохаємо прийняти наші найщиріші побажання! З тієї нагоди жертвуємо 10 дол. на пресовий фонд.

20 Відділ СУА ім. Олени Теліги
Філадельфія, Па.

З НАГОДИ 20-ЛІТТЯ нашого журналу пересилаємо ширі побажання дальшого розвитку для добра нашої організації і складаємо 20 дол. на пресовий фонд журналу.

„Дочки України“ — 24 Відділ СУА
Ельзабет, Н. Дж.

У ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ Нашого Життя прохаємо прийняти побажання якнайщиріших успіхів у дальшій праці для українського жіноцтва і складаємо 10 дол. на пресовий фонд.

67 Відділ СУА ім. кн. Ольги
Перт Амбой, Н. Дж.

ЖУРНАЛ ДЛЯ БАБУСИ

Нові передплати для бабусь в Європі уфундували — п-ні Анна Мелько, Філадельфія, і 37 Відділ СУА з Дітройту в пам'ять померлої матері своєї членки Н. Долард. П-ні Галина Воскобійник із Філадельфії уфундувала передплату в користь незоможної членки 44 Відділу СУА. А п-ні А. Рябокінь із Міннеаполісу вже втретє оплачує передплату для бабусі в Європі. Щире Спасибі!

Багато прихильниць нашого журналу, що їм признано нагороду за приєднання передплатниць, призначили її в користь „бабусі“. Це є п-ні О. Ганушевська з 47 Відділу в Рочестері, п-ні Лідія Колодчин із 76 Відділу у Воррені, п-ні Іванна Осідач із 43 Відділу у Філадельфії і п-ні Людмила Сердюк із 11 Відділу в Трентоні. Щиро дякуємо за цей доказ прихильності!

У ювілейному змагу

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

БРОНКС, Н. Й.

Ділимося сумною вісткою з членством СУА, що дня 23. листопада 1963 р. відійшла від нас у вічність по важкій недузї бл. п. **Анна Когутанич**, проживши 75 літ. Народилась на Лемківщині в с. Воля Мігова, а до Америки прибула в 1906 р., де одружилась і виховала 7 дітей.

До нашого Відділу вступила в 1942 р., радо приходила на збори і все була дуже жертвенна. Як усе жартом говорила: „Організація також потребує поживи...“

Чотири роки тому повдовіла, а пер залишила у смутку 5 синів, 2 дочки та 16 внуків. Похорон відбувся 27. листопада з церкви св. Покрови у Бронксі. Членки нашого Відділу відпровадили її в останню дорогу і зложили жертву на Службу Богу за спокій її душі. Вічна Їй Пам'ять!

Ірина Крамарчук
секр. 8 Від. СУА

Рідні Покійної та 8 Відділові СУА вирази щирого співчуття складає

Екзекутива СУА

ПАРИЖ, Франція

Недавно тому дійшла до нас вістка, що 18. лютого ц. р. відійшла у вічність у віці 80 літ бл. п. **Єлисавета Олександрівна Прокопович**. Покійна була вдовою сл. п. генерала Євгена Мешковського і прем'єра уряду УНР ще в Україні, а потім на еміграції сл. п. В'ячеслава Прокоповича. Відзначилась як сестра-жалібниця армії УНР та в останніх роках опікувалась бл. п. Ольгою Петлюровою, вдовою по Гол. Отамані. До останніх своїх днів була чинна в громадському житті, очолюючи Раду Бібліотеки ім. Симона Петлюри в Парижі.

Раді Бібліотеки ім. С. Петлюри висловлює щире співчуття

Екзекутива СУА

Чи Ваша приятелька вже має „Наше Життя“? Якщо ні, то подаруйте їй його з нагоди свят чи іменин!

Наш ювілейний змаг за приєднання передплатниць огортає ширші круги. Щораз більше наших читачок уважає це своїм милим обов'язком — привести в ювілейному році свою приятельку чи сусідку в круг наших читачок.

Представниці Відділів пп. Н. Самокішин (11 Відд.), І. Осідач (43 Відд.), О. Ганушевська (47 Відд.) і Л. Колодчин (76 Відд.) призначили свої нагороди для „бабусі“ в Європі. А п-ні Стефанія Заплітна (26 Відд.) забажала дістати її книжками, які призначила для української бібліотеки в Дітройті.

Нову нагороду призначено п-ні Олександрі Шуст (73 Відд.) у Бриджпорті.

Нових передплатниць приєднали в останньому часі:

Ярослава Букачевська, Ніксон	1	Софія Микитка, Нью Бронсвик (65 В.)	2
Катерина Джорджія, Іджіпт	1	Тамара Панкевич, Нью Бронсвик	
Г. Гаврилюк, Джерзі Сіті	1	(65 Відд.)	1
Іванна Гентош, Філадельфія	1	Катря Пелешок, Нью Йорк (1 Відд.)	4
Марія Головинська, Філадельфія	1	Наталія Перфецька, Філад. (43 В.)	1
Ольга Ганушевська, Рочестер (47 В.)	2	Мирослава Скасків, Вашингтон	
Лідія Яців, Лорейн (69 Відд.)	1	(78 Відд.)	1
Д-р Євгена Єржківська, Сиракузи		Марія Сливинська, Стретфорд	1
(68 Відд.)	2	Марія Соболь, Бронкс (8 Відд.)	1
Ірина Кравчук, Монреал	1	Анна Стельмах, Балтимор (59 Відд.)	1
Неоніла Кузич, Шикаго (22 Відд.)	1	Олександра Шуст, Бриджпорт (73 В.)	6
Теодозія Кушнір, Вилмінгтон	1	Наталія Зафігурна, Монреал	1
Анна Макух, Бофало (49 Відд.)	1	Текля Зеневиц, Філадельфія	1
М. Матвійків, Вилмінгтон (54 Відд.)	2		

Хто черговий?

АДМІНІСТРАЦІЯ НАШОГО ЖИТТЯ

Замість квітів

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. інж. **Ярослава Мохнацького** жертвуємо 10 дол. на фонд „Мати й Дитина“ та складаємо вираз нашого співчуття нашій голові п-ні **Наталії Мохнацькій**, матері, та нашій членці п-ні **Наді Кізюк**, сестрі Покійного.

Управа та членки 13 Відділу СУА в Честері, Па.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могили бл. п. **Ірини Михайлів**, матері наших членок пп. **Ірини Дурбак** і **Івонни Городиської**, як також бл. п. **Алтая Хотинецького**, тестя нашої членки Управи п-ні **Дарії Менцінської**, складаємо 5 дол. на фонд „Мати й Дитина“.

Управа 22 Відділу СУА в Шикаго

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. **Ірини Михайлів** складають 10.00 дол. на допомогу „бабусі“ —

Христя і Юрій Навроцькі

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. **Ярослави Дороцької** жертвують на пресовий фонд Нашого Життя 5 дол.

Анізія й Іван Струци, Шикаго

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу моєї вчительки з Перемишля бл. п. **Олени Чайківської**, що недавно тому помер-

ла в Шикаго, жертвую одну передплату „для бабусі“. Пам'ять про неї залишилась живою в наших серцях, бо вона не тільки давала нам знання, але й старалась виробити характер. Тому прохаю невідому мені „бабусю“ — прийняти це як вияв любови й пошани до моєї покійної вчительки.

Мирослава Савчак, родом Павлик

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. **Миколи Чопика** складають 3.00 дол. на пресовий фонд Нашого Життя

Софія і Богдан Голь

ПОДЯКА

Дякуючи Господу Богу, я прийшла до себе по нещасливому випадку. По довгому лікуванні в шпиталі я вже вдома й хочу сердечно подякувати всім тим, що мене згадали й підтримали у важкому нещасті. І так дякую щиро Централі Союзу Українок Америки за вираз співчуття, Окружній Раді СУА та Відділам СУА в Дітройті за їх щирі молитви й відвідини у шпиталі. Щиро дякую також Відділові СУА в Маямі за вираз співчуття та Суспільній Опіці за квіти й відвідини.

Ірина Козаченко, Дітройті

Добровільна Жіноча Служба

У Вістях СФУЖО ми вже обговорили засади суспільної опіки СФУЖО. У ч. 5, 1963, ми дали загальний погляд на методи суспільної опіки, застосовані на Заході з окремим узглядненням еміграційних умовин. Але роля завдання організованого жіноцтва в тому ще не була з'ясована. Тому цікаво приглянутись, як це розв'язала Комісія Сусп. Опіки СФУЖО в Канаді.

Суспільну опіку української спільноти в Канаді полагодує центральна Суспільної Служби Українців Канади з осідком у Вінніпегу.

Тож Комісія Суспільної Опіки СФУЖО з осідком у Торонто, поставила собі як одне з головних завдань — тісну співпрацю з централею ССУК. Комісія складається з представниць складових організацій та фахівців суспільної праці.

Про поодинокі етапи цієї співпраці ми вже згадували. Створення Бюро Порад у листопаді 1960 р. під проводом п-ни Ольги Даниляк, магістра сусп. праці, було першим успішним кроком на тому шляху. Бюро Порад урухомила Суспільна Опіка Українців Канади (ССУК), але п-на О. Даниляк є рівночасно членом Комісії Сусп. Опіки СФУЖО та провадить уже 4-тий рік безкорисно цю працю.

Практика виказала, що Бюро Порад потребує помічників. Багато сторін, що хоче користати з Бюро Порад, не знає англійської мови та й взагалі, не може полагодити собі різних справ. Декого з них треба і вдома відвідати. Отже й виринула потреба охотників суспільної служби зі знанням англ. мови або й без, що могли б допомагати Бюрові Порад у праці.

На запрошення голови Комісії п-ни Євгенії Янківської зголосило-

ся около 30 жінок до цієї праці. На пропозицію голови ССУК п. М. Охримовича вони прибрали назву Добровільної Служби Пань. Ця група оформилась 20. листопада 1961, а головою вибрано п-ню Олександрю Ковальську, містоголовою й секретаркою п-ню Емілію Янішевську. Так голова Бюро Порад, як голова ДСП входять до Управи Відділу ССУК-у у Торонто, як представниці самостійних референтур.

Добровільна Служба Пань відбуває свої зібрання з участю голови Бюро Порад. Нераз приходять і інші суспільні фахівці на запрошення Бюро Порад, щоб охотниць сусп. служби поінформувати та вишколити.

У короткому часі до Бюро Порад почали звертатися з проблемами, не все пов'язаними з допомогою в канадійських установах. І тут виринула потреба поширити засяг праці ДСП.

У першу чергу звернено увагу на самотніх людей. Бюро Порад звернулося до всіх місцевих шпиталів із проханням — повідомляти голову ДСП про хворих, що потребують моральної допомоги чи перекладачів і про хворих, що виходять із шпиталів і потребують дальшої опіки. Першу поміч дають пані з ДСП, а потім референтка місцевої допомоги розглядає справу й приділяє її організаціям, що ведуть харитативну працю.

Для ілюстрації, які проблеми приходиться полагоджувати, наведемо деякі випадки. Шпиталь повідомив про відхід самотнього українця з недугою рака. Одна з пань відвідала хворого, дала грошову допомогу від ССУК-у, дочки хворий не дістав допомоги від міста. Потім передано його під

опіку членок ЛУКЖ. Або другий випадок: батько звернувся до Бюро Порад із зажаленням на дітей, що поводяться з ним дуже погано. Одна з пань переговорила з сином і той обіцяв поправити своє відношення, що й дійсно зробив. Далше один самотній по тяжкому автовному випадку, частинно спаралізований хворий лежить у шпиталі для невилікувальних. Пані відвідують його на переміні, але постійно займаються ним членки Союзу Українок Канади. Ідеться про те, щоб піддержати хворого на душі і наставляти позитивно до лікарів, що мають із ним труднощі, бо хворий не має до них довір'я.

Таких випадків дуже багато. Не завжди можна їх успішно полагодити. Наприклад:

Молода дівчина звернулася до Бюро Порад, щоб знайти українську родину для її нешлюбної дитини, але без всиновлення. Помимо всіх старань не вдалося на таких умовинах знайти таку родину. Однак вистарано для матері допомогу з міста, щоб мати могла сама заопікуватися дитиною.

Шпиталь для умово хворих звернувся до Бюро Порад, щоб знайти для українки легку працю, без тиску на поспіх, серед українців, щоб хвора себе добре почувала. Багато труду завдала собі ДСП, але на жаль не знайшовся ніхто, що прийняв би хвору.

Подаємо лиш найбільш загальні випадки, щоб можна зорієнтуватись, які проблеми доводиться вирішувати членкам ДСП. Багато з них не можна подати з огляду на дискрецію, яка мусить бути задержана в того роду праці.

Останньо Добровільна Служба Пань приступила до збірки книжок для шпитальних бібліотек. Цю пра-

До Літературного Конкурсу СФУЖО

Всльмишановна Управо!

Останній, п'ятий із ряду, Літературний Конкурс українського жіноцтва при СФУЖО добігає до кінця. І тому мимоволі насувається питання, чи ці конкурси принесли сподівану користь і чи варто їх далі продовжувати.

Першим і чи не найголовнішим їхнім завданням було викресати іскру зацікавлення до праці пером у тих жіночих талантів, що заховались у буденщині. У тих, знову, яких імена вже добре відомі громадянству із здобутків на літературному полі, ці конкурси мали оживити творчість. На мою думку, в цих двох напрямках ці конкурси вловні виправдались.

Щобільше, духовий корм створений цими працівницями з чотирьох континентів, немов ласощі, споживали тисячі жінок-читачок обох жіночих журналів: „Нашого Життя“ у ЗДА та „Жіночого Світу“ в Канаді. Називаю ці твори духовим кормом, бо, згідно зі словами членів Жюрі, літературний рівень цих жіночих творів був доволі високий. Але це для українського жі-

цю проводить спільно з усіма жіночими організаціями, що співпрацюють із ССУК.

На цьому місці хочу підкреслити, що для успішного впровадження нових методів праці голова ДСП п-ні О. Ковальська (вона ж і місто-голова Комісії Сусп. Опіки СФУЖО) обняла часово пост референки місцевої допомоги в ССУК. Це на думку Комісії було дуже потрібне на початок, хоч її може й більше навантажило.

Успіхи Бюра Порад як і ДСП до певної міри слід завдячувати повній підтримці зі сторони Управи ССУК, зокрема голови п. Охримовича, фахівця сусп. праці і людини, відданої цілою душею суспільній опіці.

І так гармонійна співпраця Відділу ССУК із організаціями, при співпраці Бюра Порад і ДСП дає запоруку, що з бігом часу при спільних зусиллях українська спільнота в Торонто буде успішно розв'язувати всі проблеми своєї громади і своїм прикладом захопити інші до створення Бюра Порад і Добровільної Жіночої Служби.

Емілія Янішевська
секр. ДСП

ноцтва нічого нового, бо українські жінки становили та становлять поважну силу в мистецькому світі, а історія української літератури повна імен славних жінок-письменниць та жінок-поеток.

Стремління та здобутки українського жіноцтва на літературному полі дорогою цих конкурсів викликали рівнож живе зацікавлення серед загального громадянства. Доказом цього послужать статті в різних журналах та часописах про самі конкурси, як рівнож критичні замітки чи статті про поодинокі твори авторів; а щобільше, літературні вечори, на яких жінки читали та обговорювали нагороджені на конкурсах твори, були цікавими форумами як для авторок, так і для самого жіноцтва.

Не можна не згадати й того, що плоди жіночих пер у цих конкурсах причинились і до скріплення зв'язків як між поодинокими працівницями пера, так і між жіночими організаціями по цілому світі та довели до ще більшої співпраці та порозуміння.

Взявши це все до уваги, можна прийти тільки до одного заключення, що ці літературні конкурси були корисні та принесли добрі здобутки. Але в такому підпринятті, як оце, не повинно бути перерви, але мусить бути тяглість, щоб набутий досвід мав нагоду виправити всякі недоліки, коли такі були, а вслід за тим, дав спромогу українським письменницям та поеткам робити поступ та творити щось кращого, могутнішого та новішого. Це саме заставляє мене прохати Світову Федерацію Українських Жіночих Організацій продовжувати ці конкурси на дальших п'ять літ на таких самих умовах як попередньо, на що пересилаю суму 1,000.00 дол.

Дякуючи з глибини душі, передусім

Комітетові Літературної Нагороди, паням: Лідії Бурачинській, Стефанії Бубнюк та д-р Наталії Пазуняк; членам Жюрі усіх п'яти Конкурсів та всім, що своєю працею та посвятою причинились до їхніх успіхів, а головню Управі СФУЖО за пильну опіку над цим проектом, остаюсь

з належною до всіх пошаною,

Маруся Е. Бек

ПОДЯКА

Постанову меценатки української літератури та фундаторки нашої нагороди Марусі Бек — продовжити Літературну Нагороду СФУЖО на дальших 5 літ — ми прийняли з вдячністю і вдоволенням. Наша 5-літня праця в тому напрямку себе оправдала, а вигляди її в майбутньому заповідаються ще краще. Талановите українське жіноцтво радо відгукнулось на цей почин і завдяки тому багатьом простелився шлях у літературу. За це зрозуміння і жертвенну поставу до жіночих літературних талантів складаємо нашої меценатці й фундаторці щирю подяку!

Комітет Літератури Нагороди

ВПЛАЧЕНІ ВКЛАДКИ

Як щороку, так і цього Організація Українок Канади ім. О. Басараб перша вклала свою річну вкладку в сумі 125 дол. Щире Спасибі!

НА ФОНД П'ЯТСОТ

Дохід із Свят Жінки-Героїні щорічно підсилює Фонд П'ятсот, що призначений на потреби України в майбутньому. Комітет Українок Канади, Відділ у Торонто, надіслав дохід із Свята Жінки-Героїні у 1964 р. у сумі 100.15 дол. Щире Спасибі!

ДО V. ЛІТЕРАТУРНОГО КОНКУРСУ СФУЖО

Реченець Літ. Конкурсу СФУЖО, Фундації Марусі Бек, мав закінчитись 31. березня 1964. Але рахуючись із спромогою далеких учасниць Конкурсу, продовжуємо його до дня 31. травня 1964 р. Даємо змогу всім, що працюють над п'есою чи інсценізацією, виконати свій задум.

Пригадуємо ще раз предмет Конкурсу: сценічна п'еса або інсценізація існуючого літературного твору, в осередку якого стоїть небуденна жіноча постать.

Твори розгляне Мистецьке Жюрі у складі: Оксана Керч, д-р Григор Лужницький, Ірина Винницька-Пеленська.

Комітет Літ. Нагороди

На сторожі здоров'я

Д-р Михайло Логаза

Передчасне старіння

Крім обов'язку виховання дітей немає для жінок важливішого питання, ніж справа передчасної старости.

Про старіння жінок навчав автора цих рядків його завжди веселий професор медичної школи, що, мовляв, немає старих жінок, а є тільки молоді і старші. Але ж відомо, що вигляд жінки доволі часто не йде в парі з її віком. Є багато жінок, що вже в силі віку виглядають старшими, ніж це відповідало б їхньому вікові, себто таких, які передчасно старіються. З другої сторони, зокрема у цій країні, часто спостерігаємо жінок на службовій праці на семій декаді життя, по яких зовсім не пізнати їхнього віку, а питати тут про вік жінки не належить до доброго тону.

Відомо теж, що таке старіння і коли воно приходить, але коли приходить подати докладну дефініцію старіння, нелегко на це відповісти.

Загально вважається, що старіння є основним, неминучим і невідвертальним процесом кожного живого організму, який приходить як наслідок ступневого нагромадження всяких тяжких переживань, що впливають із самого життя, як теж внаслідок хвороби.

Це загально-біологічний процес, що покриває цілий період зрілого віку і в людини означає ступневе і поступове зменшення справності поодиноких органів або їхніх цілих систем і може початись у віці вже 30-45 літ та продовжується аж до смерті.

Модерна дослідна медицина присвячує проблеми старіння і самій старості велику вагу. Постала окрема ділянка медицини — геронтологія, яка займається проблемами старіння і проблемами старечого віку. Наукові дослідження виказали, що всі органи людського тіла підлягають з віком певним

змінам, хоч кожний із них в не однаковій мірі і в не однаковому часі. В найбільшій мірі і скорше ніж інші органи, підлягають цим змінам нирки, а в дальшій черговості віддихова система, серце із системою кровообігу, нервова система, змислові органи, а передусім зір і слух, система руху і врешті всі інші органи.

В загальному доведено, що старші люди є менше спроможні відповісти вимогам оточення і потребують довшого часу до прирівнювання до цих вимог, ніж молоді люди. Це ж зрештою є факт, що його кожна старша людина сама може ствердити на собі без особливих додаткових досліджень. На всякий випадок старіння спричинює поступове зменшення резервової справності багатьох системових органів людського тіла і ума.

Наукові дослідження виявили теж, що вік людини повинен би тривати 100-150 років, а процес старіння повинен би починатись десь у половині цього віку. Але знаємо, що мимо великого поступу модерної медицини, тільки відносно мала частина людей доживає цього віку. Советська статистика з 1955 р. подавала, що в Україні в тому часі було всього 2.700 столітніх людей.

З українських учених проблемами старіння займався передусім Олександр Богомолець. Він науково доказував, що заникові зміни сполучної тканини організму в першу чергу спричинюють старіння. Він винайшов спеціальну сироватку, яка мала б корисно впливати на ці зміни і сповільняти процес старіння. Цим винаходом він здобув собі міжнародній розголос. Він теж написав книжку про „Продовження життя“

І хоч процесу старіння не можна оминати, то модерна медицина дає цілий ряд вказівок, як його

сповільнити та відсунути до старших літ. Головні напрямні для досягнення цієї цілі є такі:

1. Запобігання хворобам впродовж цілого життя;
2. Повновартісне і регулярне харчування;
3. Систематична й унормована праця впродовж цілого життя;
4. Своєчасний і достатній відпочинок;
5. Особиста і мешканева гігієна;
6. Уникання шкідливих навичок, а зокрема пиття алкогольних напків і курення;
7. Духова гігієна.

Ці напрямні розглянемо в окремій статті, бо їх засяг та різноманітність цього вимагають. А поки що подумаймо про суть старіння, що загрожує кожній людині.

Я не знайшов коротшої, але рівночасно змістовнішої конфронтації молодості і старості, як саме у написі на стіні Головної Квартири генерала МекАртура на Філіпінах і тому подаю її тут, як прекрасне зіставлення духового стану молодого і старшого людини. Вірю, що читач не матиме труднощів зробити для себе висновки:

„Молодість — це не вік людини, тільки стан її душі, твердість волі, сила уяви, змога захоплюватися, — це перевага відваги над страхом, нахил до пригод, нехить до безділля. Ніхто не стає старшим через те, що прожив якусь кількість років. Люди старіються тільки тоді, коли позбуваються своїх ідеалів. Роки морщать чоло, але затрата ентузіазму лишає зморшки на душі. Смуток, сумнів, брак довіри до себе, страх, розчарування — все це ті довгі роки, що схиляють голову вниз і в порох перевертають творчий дух...“

КРЕМИ

ЄВГЕНІ ЯНКІВСЬКОЇ:

Крем Еліксир проти зморшок \$3.50
Підклад під пудер Еліксир (молочко) \$1.95
Крім вітамінний \$1.85

На порто й обезпечення додати по 20 ц. від штуки.

BAZAAR, 823 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.

Користаймо з досвіду

Зеновія Терлецька

Святкуємо

Хоч у попередньому числі вже обговорено підготовку до свят, то вона ще неповна. Частина наших читачок святкує за давнім календарем, отже клопочеться приготуваннями. Чому не додати б ще декілька святочних приписів і вказівок?

Подаю стравоспис святочного стола. Пригодиться нам для родини чи гостей у святочному часі.

Стравоспис:

Печеня вепрова й теляча, зимна Французька салата (з городини), гл. Н. Ж. ч. 6, 1963
Великодня підлива
Помаранчевий торт

Печеня вепрова і теляча

Потрібно:

- 3—4 ф вепрової полядвиці без костей і товщу
- 3—4 ф телятини, відповідної на печеню
- 2 ложки масла
- 2 зубці часнику
- 1 цибуля
- 1 цитрина

Вепрову полядницю посолити і натерти цілу часником. Телятину (м'ясо подовгуватої форми) легко потовкти, посолити і покропити соком із цитрини. Лишити м'яса, нехай постоять одну-дві години. Приготувати подовгувату ринку з накривкою. Розпустити в ній масло і на гарячий товщ покласти поруч себе обидва м'яса. З обох країв дати частинки цибулі. Зверху м'ясо теж покропити маслом. Накрити щільно покривкою і поставити до печі на 450°. По пів години знизити на 350° і обертати, поливаючи соком з-під м'яса. Треба пекти півтори години. Пробувати вилкою, а коли входить свобідно, м'ясо готове. Вийняти, підливу процідити і полляти нею м'ясо.

М'ясо печене разом в той спосіб разом — дуже смачне. Таку телятину можна дати й хворим на шлунок людям. Подавати можна його в гарячому і холодному виді.

Великодня підлива

Потрібно:

- 10 варених жовтків
- 1 ложка оливи
- трошки муштарди
- молоденька цибуля (било)
- трошки солі
- трошки цукру
- 1 горнятко сметани
- оцту або цитрини до смаку

Варені жовтка перетерти через сито, втерти з муштардою й оливою, додати дрібнонько посіченої цибульки (1 повна ложка) і вимішати. Окремо розбити в сметані ложечку цукру, солі, оцту або цитринового соку. Все разом добре вимішати.

Ця підлива годиться до зимного м'ясива.

Риж на турецький спосіб

Потрібно:

- 1 горнятко рижу
- 3—4 помідори
- 1 цибуля
- 1 горнятко буліону
- 1 ложка масла
- сіль, перець

Цибулю покрити і всмажити на маслі. Помідори порізати, дати кусник масла і поставити варити. Риж сполокати, всипати його на цибулю, долляти до того зварені, перетерті помідори і залляти все гарячим буліоном. Вимішати, додати солі, а коли хто любить, то й перцю, накрити і поставити до печі на 300°. По чверть години можна долляти — не мішаючи — пів горнятка буліону. Коли риж м'який, готовий.

Помаранчевий торт

Потрібно:

- 9 унцій цукру (12 ложок)
- 9 унцій мигдалю
- 2 великі помаранчі (сок і шкірка)
- 10 яєць
- 1 ложка борошна (мука)
- 5 білків (шум)

Цукор (пісковий) розвести соком із помаранч і заварити з того соковик (сироп) так, щоб не був загустий і не зарідкий. Коли прохолоне, всипати туди мигдаль, що ми спарили, обібрали й змолотили. Все це вимішати і втерати, додаючи по одному 10 жовтків. Коли жовтки всі увійдуть, додати ложку борошна і ще раз добре втерти, щоб була одна суцільна маса.

Переділити її на дві частини. Дальша робота проходить коло кожної частини окремо. Білки теж поділити по половині і вбити з однієї половини тугий шум. Вимішати його з однією частиною маси і вложити до вимашеної і бопошном висипаної тортівниці. Дати до вигрітої печі на 300° і пекти годину. Коли корж відділюється від бляхи, то він готовий. Таким способом випрацювати другий корж.

Начинка: До цього торта годиться начинка з ліскових орішків і помадкова склиця.

Потрібно:

- 1 горнятко мелених ліскових орішків
- 2 жовтка
- 2 ложки цукру-мучки
- ¾ горнятка вершків (сметанки)
- 1 ліска ванілі

Орішки підсушити, витерти стирочкою, щоб лушпинка зійшла, двічі змолоти. Жовтка втерти з цукром. Вершки (сметанку) заварити з ванілією. Втерті жовтка поставити в другу посудину з кип'ячою водою, додавши ложку вершків (сметанки) і мішати. Коли жовтка почнуть гуснути, тоді влити решту вершків і всипати орішки. Мішати аж прокипить добре і втерти, щоб була суцільна маса. Коли вистигне, переложити торт.

Помадкова склиця, потрібно:

- Сок із однієї цитрини
- Цукру-мучки скільки сок візьме (около 1 горнятко)
- 1 ложечка масла

Витиснути цитрину до миски і додавати потрохи цукор. Терти аж буде гладка маса. Коли вже готове, додати ложечку масла кімнатної температури і ще раз втерти. Обвести торт зверху і збоків.

Українська ВИШИВКА

Вишиваймо

Низинка

Низинка належить до найстарших способів вишивання і є чисто українським витвором. Своєю красою заслуговує на те, щоб із нею запізнатися та її плекати.

Технікою низинне шиття в'яжеться з тканням, як і затягування (гл. Н. Ж. ч. 2, 1964). Сама назва його походить із того, що взір розводиться на полотні низом, себто з вивороті (лівого боку) чорною або червоною ниткою. Нитку, якою розводиться взір, проволікується на всю ширину взору без перерви. Виглядом розведений взір виглядає наче витканий.

На рисунку показаний спосіб роботи. Зліва видно лице (праву сторону) взору, а зправа виворіть (ліву сторону). Хоч низинку вишивається на виворіть, проте взір можна починати й

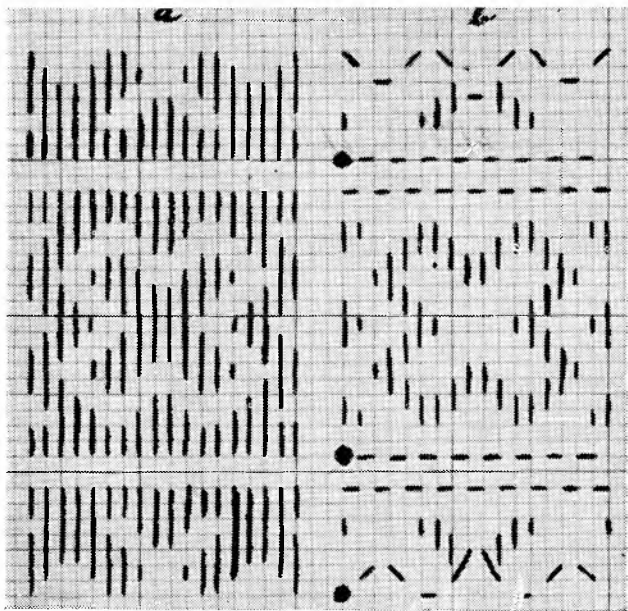
із лицевої сторони. Для початківців це вийде легше, а головню тоді, коли відшиваєте з густо зашитого взору, де важко прослідити початок. Пізніше, коли відшите половину мотиву, можна перейти на виворіть. Наш рисунок побільшений (перехрестя риски з краткою — це дірка в полотні). Чорна лінія — це нитки розводу на лиці полотна. Там, де на рисунку не видно нитки, то вона пішла під спід полотна на виворотну сторону. Шийється ниткою через цілу ширину взору і вертається тією самою дорогою аж доки взір не розведеться. Шиття на виворотній стороні йде скоріше й легше рахувати нитки полотна. А до того шиттям із вивороті нитка краще укладається на лицевій стороні. Якщо взір є виразний, то можна відразу відшивати його на виворотній стороні.

Розведений взір заповнюється на

лицевій стороні такими кольорами, як бажаєте. Вживається до того настилування або шнурковатого півхрестика. По боках узору, де є рівні лінії, ужи-

Цим низинним узором можна гарно прикрасити рушничок для ікони

Вишивка низом на лицевій і виворотній стороні
Sample design of another weaving stitch

- This stitch is made on the wrong side of the material to be shown on the right side as above. The threads of the material are to be carefully counted.
- This is the wrong side and is what you will see as you work the design on the left. The dots represent starting points.

вається ланцюшка, соснівки, плетінки або косички.

Вишиваючи перший ряд треба дуже уважно рахувати нитки — від цього залежить точність узору. Другий ряд вишивати значно легше, бо вже можна опиратись на першому. Залежно від узору в кожному дальшому ряді стібки посуваються вправо або вліво лиш на одну нитку тканини.

З терпеливістю і деякою вправою скоро зрозумієте цей цікавий спосіб народнього вишивання.

За книжкою С. Стечишин „Мистецькі скарби українських вишивок“

Не маєте змоги активно працювати в Відділі СУА? Вступіть все ж таки, бо Ваша приналежність і Ваша вкладка скріплюють жіночий рух.

Як водиться?

Наші звернення

Здається мені, що не було б зле порушити на сторінках нашого журналу деякі щоденні проблеми, що їх багато з нас не вміє розв'язати. А журнал допоміг би багатьом. От, наприклад, звороти у нашому щоденному побуті, себто як звертатись дітям до батьків чи поодиноким особам між собою. Ось кілька їх:

1. Мамо, ти знаєш? 2. Мамо, ви знаєте? 3. Чи мама знає...

1. Пані Ковальська, ви були? 2. Пані Ковальська, чи пані була? 3. Маріє Іванівно, чи ви були?

Чому така різnorodність у нас і що буде тут правильне? Оксана Б. С.

Колись давно у людських взаєминах був особливий церемоніал, що строго зберігався. Тоді й діти батьків величали за прийнятою формою та вживали про них дієслівних форм множини (мати лягли спати). А ми всі (себто старші) звертались ще до свого батька-матері на — ви. А вже наші діти перейшли до близького — ти і це здавалось нам природним і зрозумілим. Просто взаємини між людьми вибули складного церемоніялу. І в інших народів ці взаємини теж упростились, отже це — явище загальне.

А звороти між знайомими? Тут у нас немає одностайности, бо ми проживали в різних займанщинах і засвоїли собі звички цих країн. Наприклад, зворот „пані Ковальська, чи пані була...“ був уживаний у передвоєнній Польщі (сьогодні там уже так не говорять). А звернення по імені й батькові було прийняте на центральних землях. Дехто з мовознавців вважає це давнім українським звичаєм, а другі осуджують це як московський вплив.

Та нам немає чого тим журитись. Дорослі люди вже не змінять своєї звички, придбаної в молодості. Але тепер шораз більше шириться звернення по прізвищу, себто „пані Ковальська, чи ви були?“. Так себе величають давно поселені емігранти, тако звороту вживає наша молодь, що виросла на Заході. Це вигідно, просто і зрозуміло. При ближчому знайомству переходять на хресне ім'я. Цю форму диктує нам поспіх сучасного життя, що змагає до простоти й безпосередности у взаєминах.

Тітка Христина

ПРИВІТАЙМО „КРИСАНІО“

Переломовим у цьому сезоні — капелюх із крисами. Він чудово обрамовує лице й відбігає від типу „вазонка“, що був такий популярний. Криси всіх розмірів, всіх напрямків (навіть квадратні), всіх кольорів і з найбільш різnorodних матеріалів надають особливого шик у весняним комплетам. Квіти й інші дрібнички — це тільки прикраси капелюхів, а не їх головний складник.

А яка форма тих крис? Вони по-модочому відвернені від лица або звернені на бік або — що найбільш несподіване — притінують таємниче очі.

Я певна, що ви полюбите ці капелюхи з хрусткої соломи, тугого полотна, гладкої ланамі або крапчастого матеріалу. А коли ці нові форми вам не відповідають, то вам лишаються турбани, берети, пушки, квітчасті стійки, що будуть усе ще широко вживані.

Оленка Літинська-Санторе

Городничий порадник

Клопіт із фікусом

Мій великий фікус поволі завмирає. Листки жовкнуть і відпадають. У землі були й є малі комашки. Я додала нової землі, дала різних відживних складників, оприскувала відповідними „спрей“, виваром із чаю і т. д. Ніщо не помагає і фікус, що сягає до стелі — гине.

Читачка з Нью Йорку

Якщо в землі є маленькі комашки, то фікус напевне згине. Можна його врятувати, пересаджуючи не га й но в інший вазон. Ушкоджене й відумерле коріння слід усунути, зі здорового землі докладно змити у літній воді. На спід вазонка дати досить черепків для певного відтягання лишньої води. Фікус потребує такої землі: 2 частини інспектової, 2 частини листяної, 1 частина дернової, 1 частина торфу (піт-мос), 1 частина грубозернистого піску. Земля повинна бути стерилізована.

Щойно по 3—4 тижнях, коли рослина прийметься, можна її угноувати. Влітку слід тримати фікус на балконі або в городі в півтіні.

Далі не цвітуть

Прошу мені поради, що потребує до цвітіння далі, саджені щороку в тому самому місці? Перший рік цвіли дуже гарно, а потім, хоч виростили

ну давку палено-меленого запнагарними кущами, цвіли погано (мало квіту і дрібний). Місце є соняшне, погній природний (кур'ячий або голуб'ячий), парості обломлюю, залишаючи два-три біла. Земля є глиниста. Чи потрібно ще якогось додаткового складника для далі?

Читачка з Клівленду

Можливо, що ваші далі влітку заатакував хробак stalk borer. Це пізнати по проверченні у білі його ходах. Далі не слід садити все на тому самому місці. Та коли це конче, тоді треба що 2—3 роки грядку добре звапнити. В листопаді або квітні (на 3 тижні перед висадженням) дати пов-Можна також провести дезинфекцію грядки формаліною. Це все раджу спробувати, хоч воно теж не завжди помагає.

Також бульви далі можуть бути заражені вірусами carpy virus. Тоді найкраще старі бульви далі викинути, а садити нові.

Роман Коцик

Господарський порадник

Як пекти пісну булку?

Хоч я вже досить вправна господиня, проте все ж таки є речі, що мені менше вдаються і є господині, які те краще вміють зробити. От, хотіла б я дістати добрий і точний припис на пісну плетену булку, т. зв. штруццю, бо чомусь мені не виходить так гарно. Яке б я тісто не зробила, вільніше чи гущіше, то вона по спеченні не є така гарна й висока, як я її сплету. Не знаю від чого то залежить — чи від тіста, чи від відповідної кількості дріжджів, чи від температури печі?

М. Г.

Припис на добру пісну булку Вам подамо окремо. А тепер кілька завваг, що можуть мати значення:

Тісто на плетену булку повинно бути дещо гущіше, як на булку, печену у формі. Кількість дріжджів також має своє значення, бо забагато дріжджів відбивається на формі булки, а замало їх має від'ємний вплив на тісто. Тому треба цю кількість добре виміряти. Звичайно призначаємо 1 унцію дріжджів на 2 ф борошна (муки).

Щодо температури, то треба пам'ятати, що до вигрітої печі треба давати вже майже, але не зовсім, виросле тісто. Краще, коли воно завершить цей процес у печі.

Наталка Стефанишин

- Ukrainian Woman -

The Torch - Woman Candidacy

Women's suffrage inched up since the 5th century B.C., when Plato first voiced the idea. The English-speaking world raised the Torch in 1499 when English women signed a petition for the right to vote. It blazed in Virginia in 1825, when a young Scotch woman, Frances Wright urged the enfranchisement of women in the U.S.A. In 1836 Ernestine Rose, born in Poland, daughter of a Rabbi was banished for her progressive ideas. This handsome, eloquent, 26-year-old woman presently appeared in Albany, N. Y., where she at once circulated a petition for a law to enable married women to hold property. Her zeal netted 5 signatures. Undaunted, she confronted the State legislature with this "mustard seed" of a vote, and was allowed to address that body.

Women suffrage "has met an opposition which in volume, complexity and untold emotional content was never faced by any other reform." Yet it has steadily grown.

Now, in 1964 The Torch is held aloft by a 66-year-old widow from Maine, Senator Margaret Chase Smith running for President of the United States of America. History is replete with names of women successful in handling the affairs of their countries. The difference is that today women achieve office by popular vote, based on their qualifications.

It was found legislatures could give women the vote on presidential electors, and in some states, the municipal and other forms of local franchise. It was the campaign to persuade legislatures to submit to the voters Amendments to the State constitutions, conferring the full suffrage with men, thus offering

the only instance in the world where women themselves gave the franchise to women. In 1920 the 19th amendment to the Constitution assured universal suffrage to all women in the nation.

This pithy-spoken Maine lady can sum up a situation before the Senate in 350 words. Her "four horsemen of calumny — fear, ignorance, bigotry and smear," and her Doctrine of Conscience — "It is high time that we stopped thinking politically as Republicans and Democrats about elections and started thinking patriotically as Americans about national security based on individual freedom" are now a permanent part of our American heritage.

Women voters in the USA outnumber men by 4,000,000; and any one who is given their vote wins. Sen. Smith herself has acclimated public opinion to women holding the nation's highest offices, by her own remarkable record in office.

Her service in Washington began in 1937 as secretary to her husband, Clyde H. Smith, (U.S. Representative, Maine, 2nd district). At his death in 1940 she was elected to fill the vacancy; and continued to serve there until 1948, when she was elected to the Senate. She was re-elected to the Senate in 1954 and 1960 by large pluralities, making her one of the nation's top vote-getters. All told she has served 25 consecutive years in Congress. Maine, her native state has given her an unbroken string of elections for more than 25 years: their Senator, their candidate for Vice-President and now for President.

In June 1961 her Senate colleagues applauded her for having answered 1,500 consecutive roll-call votes, an all-time record. She

is known for her hard work. She is the only woman to have served both House and Senate. Currently she is the ranking Republican on the Aeronautical and Space Sciences Committee, and a Member of the powerful Armed Services and Appropriations committees. And she is an independent voter.

Primaries have become merely a publicity maneuver rather than a means of gauging popular sentiment in the nation. They in no way indicate success in elections. Candidates have gotten all primaries and not been nominated. Others have not been in the primaries at all and were elected.

Jean Wolcott Piper

FREEDOM COMMISSION

On February 20 the UCCA president appeared and testified before the House Un-American Activities Committee in favor of the passage of the Freedom Commission and Academy bills. These bills are sine qua nons for America's cold war success. Dr. Dobriansky criticized some of the views given by Undersecretary Averill Harriman, who appeared before him in behalf of the State Department. Members questioned the professor at length, as almost an hour was spent on the statement. The February 21 issue of The Washington Post devoted half of its report to the UCCA statement, though the caption read "Freedom Academy Hit by Harriman at House Hearing." The UCCA president used "the Shevchenko affair" as an example of Moscow-puppet cold war infiltration.

Wisdom is sometimes nearer when we stoop than when we soar.

RETURNING HOME

About 1957 many Ukrainian families, long before settled in Argentina returned to Ukraine. Although warned by many people who experienced the Communist regime in Ukraine, they believed it had benefits. Now a few are returning home. Broken and silent they try to rebuild their lives in Argentina.

A young woman was more willing to talk. Our correspondent asked her a few questions about the life of women in USSR.

— Women's equality with men in the Ukraine of today is but a hollow phrase. Generally women do the heaviest work and for the lowest pay. On constructions they carry bricks and mix cement, on roads they lay pavements, at railroad stations they carry loads. They earn 30-35 rubles on these manual labor jobs. They strive to improve their status. With earnest endeavor they become bricklayers and concrete makers, with a monthly payment of 40-45 rubles. While it is financially better their bodies suffer from the heavy work. Their step is slow, their hands like men's. Generally women look much older than their age.

— As to religious practices you see older women attending services, where churches still function. Younger women do not dare to do it. I know from many sources that women say their prayers on their way to work and back. It is dangerous to pray at home where families are crowded into different rooms in the same apartment. Beside that, children are often asked in school if their parents are practicing religion. It could certainly be used as a means of persecution against them.

— Their love for the homeland makes these people hope for a change. Listening to news about liberation of African nations, they seek to apply it to their own fate. There must be an end to this colonial rule too, is their conclusion.

Two good talkers . . . not worth one good listener.

Chinese Proverb

Ukrainian "Wedding" Group in New York City

A Ukrainian "wedding" group took part in Macy's Bridal Show at New York's famed Carnegie Hall on January 8th, before a capacity audience of three thousand brides-to-be and their friends. The Ukrainian "wedding party" was attired in authentic Kievan costumes, designed and embroidered by Mrs. Alexandra Braznick, costumer from New

Ukrainian "Wedding Party" at New York's Carnegie Hall

Pictured backstage at Carnegie Hall during Macy's Bridal Show are, left to right: Mrs. Irene Padoch, Miss Gail Bezkorowajny, a "bridesmaid," Mrs. Mary Dushnyck, Miss Natalka Hloba, the "bride," Mrs. Alexandra Braznick, and Miss Nadia Danylyshyn, another "bridesmaid."

York, with the "bride," Miss Natalka Hloba, wearing an original hand-woven skirt from Ukraine and the "bridesmaids," Miss Nadia Danylyshyn and Miss Gail Bezkorowajny, wearing original wedding wreaths from Ukraine, all of which were contributed by Mrs. Braznick for the show, and which were greatly admired by the viewers.

Miss Lillian Rossilli, Macy's fashion coordinator and commentator at the show, commented on the beauty of Ukrainian embroidery and explained traditional Ukrainian wedding customs and ceremonies, as the "bridal party" enacted the Kievan custom of the "bride-to-be" presenting a shishka (pastry

baked in the form of a pine cone) to guests she is inviting to her wedding. There was enthusiastic applause for the lovely Misses Hloba, Bezkorowajny and Danylyshyn as they paraded on the stage and ramp in their colorful attire.

The Ukrainian participation in Macy's Bridal Show was arranged by Mrs. Mary Dushnyck, Public Relations Chairman of the New York "Okruzhna Rada," with the cooperation of Mrs. Irene Padoch, the President of the N. Y. "Okruzhna Rada," and Mrs. Braznick.

The large printed program which was presented to all those attending included Ukraine among the international groups participating in the Bridal Show, and credit was given to the "New York Regional Council and Branch 72 of the Ukrainian National Women's League of America."

M. Dushnyck

THE PRESIDENT'S TOUR

This spring our President Mrs. Helen Lototsky is again planning a tour of our Branches. It is the Regional Council of Rochester, N. Y. who invited her. On April 12, 1964, the 15th anniversary of the World Federation of Ukrainian Women's Organizations (WFUWO) is celebrated in Rochester, N. Y. UNWLA Branches 6 and 47 will greet our President, too. The tour will include UNWLA Branch 49 in Buffalo, N. Y. and UNWLA Branch 57 in Utica, N. Y., Branch 68 in Syracuse, N. Y.

OUR LIFE

**Edited by Editorial Board
Published by the Ukrainian
National Women's League
of America, Inc.
4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.**

НАШЕ ЖИТТЯ — КВІТЕНЬ, 1964

NEWS FROM REGIONAL COUNCIL IN DETROIT, MICH.

The Regional Council is in charge of a show-case at the International Institute in the "Hall of Nations." Our last theme was ships and seafaring vessels. The current theme is metals. Temporarily we placed two icons and a bronze cross with some "pysanky." But we plan to exhibit metal necklaces ("zgarda"), belts with studs and pipes.

The Easter season was very successful with Easter egg decorating sessions. Various groups ranging from YWCA craft workshop to church circles, business and professional women's groups, sorority and camp-fire girls. Approximately 600 people enjoyed our religious folk art demonstrations.

NEWS FROM BRANCH 78 UNWLA IN WASHINGTON

The newly founded UNWLA Branch 78 in Washington, D. C. will conduct a Day Center for children between 3 and 5 years of age. Children will meet once a week. Singing and various children's games are included in the schedule.

The Correspondence Secretary Mrs. Waris attended a seminar,

conducted by the Women's Advertising Club. The subject discussed was "How to get publicity in local newspapers, radio and television for one's organization or charity." It was conducted by professionals in their respective fields.

Mrs. E. Procinska, Cultural Chairman was successful in obtaining at the American Chemical Society two exhibition tables with glass enclosures. It is planned to exhibit Easter eggs, embroidery, ceramics. The exhibit will be on display for two weeks.

FASHION AND COLOR

Fresh, colorful and feminine are fashions this season. We are leaving behind the little boy and sometimes manish look of last year's fall wardrobe and here we are garbed in truly feminine clothes. The length again remains the same. Waistlines are where they belong, accented just enough. Colors are those of spring flowers, brilliant or subdued pastels, all depending on how you like your palette arranged. And the hue of the season is navy blue, usually worn with white cuffs, blouse, collar or buttons.

O. L. S.

Miss Mary Beck

MARY BECK'S BIRTHDAY

Being a leap year baby Mary Beck celebrates her birthday only every fourth year. Therefore her birthday is an event in the City of Detroit. A special Committee of outstanding women was formed; and February 29th was declared **Mary Beck Day** by Mayor Jerry Coven. On Feb. 28th her sculptural portrait was unveiled, a gift from the city of Detroit to the Councilwoman. On Feb. 29, a banquet was arranged by 35 nationality groups. The Ukrainian community of Detroit gave a special party on March 1st in her honor.

These ovations reveal the popularity of this outstanding woman.

Are you an active member,
The kind that would be missed,
Or are you just contented
That your name is on the list?

A SUCCESSFUL PAINTER

Recently an exhibit of paintings by Luba Genush was hung in Montreal, Canada. Born in Ukraine, Luba Genush studied art in Vienna and Montreal. Her painting is abstract and not very popular, but appreciated by connoisseurs who praise her composition and color. Luba Genush is the wife of a physician and mother of two children.

Luba Genush, living in Montreal, Canada, at her recent exhibit there

Олесині писанки

То була рання весна. Сонечко вже пригрівало тепліше. Вдень скрізь танув сніг, бігли струмки та співали своєї веселої пісеньки, вітаючи весну. Вже пташки почали

повертатися з вирію. Діти тішились, що весна наближається; хлопці робили човники та пускали їх на воду, або допомагали батькові чи-

допомагали старшеньким ще й готувати писанки.

Дві сестрички, Софійка та Олеся теж почали розмальовувати писанки. Старшенька — Софійка вже дуже добре навчилася прикрашати писанки різними везерунками, а молодшій Лесі ще досить важко це робити. Сестри, що перед тим жили дуже добре, почали потроху сваритися. То одна другій розіллє фарби, то закине кудись писальце, то розіб'є вже майже готову нову писанку. Леся заздрила Софійці.

— Яка вона щаслива, та Софія, ото все може зробити краще та скоріше... А я все позаду... Он у Софійки вже стільки писанок, а в мене тільки три, та й ті не дуже гарні... — гірко думала вона.

Нераз мама робила спробу мирити дівчаток, але мало що допомагало. Кожна сестра хотіла зробити якнайбільше та якнайкраще. Дівчата мали досить роботи вдома та в школі, а надворі вже було так гарно, що хотілося побігати та погратися теж. Так і не вдалося Олесі зробити більше писанок. Обидві сестрички мріяли про те, як вони підуть на Великдень до церкви та понесуть святити паски. І все було б добре, якби не ці писанки. Так важко було їх писати... У Софійки вже було більше десятка гарних писанок: і з квітками, і з зірками, і з хрестиками, а Леся зробила тільки три, та й ті не дуже вдалі; то хрестики нерівні, то фарба не така яскрава, як треба було б. Не раз було й поплаче Олеся, але ніхто на неї не звертав уваги. Всі були дуже зайняті підготовкою до Свята.

Ось вже й прийшла Великодня Субота. В хаті все вже було прибрано по святковому; чисто, ікони в рушниках та квітках, на столі вишита гарна скатертина, на вікнах мережані завісочки. Мама же прилагодила кошики зі свяченим; там були паски, печене м'ясо, сир та писанки.

Так і залишилася Олеся зі своїми трьома писанками. — Це ж не буде

ГОСТИНЦІ ЗАЙЧИКОВІ

Нам зайчик гостинців
принесив шороку,
він кошика ставив
на стежку широку,
або у травичку
під лавку скраєчку.
У кошику гарні
червоні яечка.
Їх зайчик-стрибайчик
для нас фарбував.
І де він ті фарби
у лісі дістав?

Стривайте, стривайте!
А ми цього року
попросимо в мамі
картинку широку,
насиплемо листя
і моркви доволі.
Гостинчика зайцю
поставимо в полі.
Іще не забудьмо
додати салатки,
нехай на Великдень
смакують зайчатка.

Г. Чорнобицька

Обидві сестрички стояли рядком коло своїх кошиків

стити подвір'я та вулицю від снігу, а дівчатка готувалися до весняного свята — до Великодня. Старшенькі поспішали закінчити вишивання рушників, серветок, якими мріяли прикрасити хату, а молодшенькі

ПИСАНКА

Як я уродилось, було я біленьке —
Тепер, подивіться! — я красе-рябеньке:
Мені змалювала Оксанка сорочку
У жовтні, червоні і чорні пасочки.

Лежу на столі коло круглої паски,
Моргаю до сиру, сміюсь до ковбаски,
До хрину, до масла, до бабки сміюся,
Бо вже не яйце, тільки писанка звуся!

Р. Завадович

досить, щоб подарувати кожному, не те, що в Софійки!.. — Олеся про це сказала мамі. Мама стала просити Софійку поділитися писанками з Олесею. Та Софійка не схотіла слухати. — Чом вона сама не приготувала собі? Я сама робила, сама й понесу! — відповіла вона. Мама зітхнула: — Ну, що ж, як не хочеш на Великдень потішити свою сестру, то нічого не зробиш!

Так і пішли дівчатка до церкви. Коли почалася відправа та панотець виголосив: „Христос Воскрес“, а хор по-святковому, врочисто заспівав і вся церква засвітилася вогнями свічок, люди почали вітати один другого. Олесья почула, що хтось ззаду потягнув її за рукав. Вона оглянулася. То була Софійка. Дівчина нахилилася до Лесі та поцілувала її.

Олена Цегельська

У нас щось страшить...

Ідуть хлопці до школи, Левко і той, що в сусідстві живе, Зенко. Гуторять собі. Левко каже:

— А знаєш, Зенку, моя сестра, Муся, дуже боїться духів. Найбільше ввечері, коли татко йде до праці, а мама ще з праці не повернулася. Тоді ми в хаті самі. Буває поприбираємо, позамітаємо, то Муся аж ніяк не хоче винести сміття на подвір'я.

— Не піду, каже, боюся, там, за кущиком, у темноті, щось таке стоїть, якийсь дух, він мене лякає, ходи зі мною! А коли вийдемо, то вона аж дрижить. А я, знаєш, Зенку, у духів не вірю, не боюся. А ти, Зенку, віриш у духів? — питає Левко.

На це Зенко поважно:

— Ще й як вірю! Духи ходять по світі. А далі задумано: — Гм, гм, то ваша Муся так дуже боїться?

— А вжеж, хоч мама їй каже: Ніякі духи не ходять. Добра душа по смерті йде до неба, а лукава, до пекла — на цьому кінець. Та ба, а то в школі їй товаришки такого наговорять, вона наслухається цих дивних історій і таки боїться...

Але незабаром і Левкові, хоч який він відважний, приключилось

— Христос Воскрес, — промовила вона, а тоді тихенько сказала на вухо: — Як будемо ставати в коло до посвячення пасок, то стань коло мене. Я дам тобі до твого кошика половину писанок. Хай у нас буде порівну. Я не хочу, щоб ти сумувала в таке свято! — Її очі привітно та ласкаво усміхнулися до Олеси.

Олесья пригорнулася до Софійки та й собі відповіла:

— Воістину Воскрес! Дякую тобі дуже, моя любя сестричко!

Коли скінчилася відправа та панотець почав святити паски, то обидві сестрички стояли рядком коло своїх кошиків, а в них красувалися гарні писанки. А на ранок, коли всі діти пішли гратися на дворі, то Олесья теж мала досить писанок, щоб подарувати своїм товаришкам.

Ніна Наркевич

щось несамолюбиве. І він ввечері побачив у квітнику щось таке, таке страшне! І хоч сам дуже злякався, не сказав Мусі про це нічого, щоб ще більше не тривожити сестри. А коли мама вернулася, попросив:

— Мамо, прошу мені дозволити піти на хвилинку до дяді Олексі, я маю до них справу.

Мама дозволила.

А дядя Олексі, то мамин брат, вже дорослий студент. Він живе недалеко сам, вчиться у якійсь високій школі. Він усе знає!..

Прибіг Левко задиханий, ледве вспів привітатись і почав:

— Чи ви, дядю, знаєте, як наша Муся боїться духів? — Та й почав розказувати, а далі каже: — Я сам сьогодні бачив у нашому городі духа. Він такий великий, ввесь білий, сунув до мене з-за кушів і грізно муркотів... Ох! Як я злякався! Тепер то вже і я боюся. Але я ще нікому про це не сказав, лиш вам. А по хвилині: — То знаєте, дядю, мій сусід, Зенко, чув таке від своєї старенької няні: Якщо це добра душа, то треба сказати „Всяке дихання да хвалить Господа“ — то вона щезне. А якщо яка нечиста сила, то покропити свяченою водою. А я ні одного, ні другого не зробив, я втік. Скажіть

же, дядю, що мені робити? — А по хвилині:

— Дядю Олексю, а ви не боїтеся духів?

— Та що мені духи? — так дядя. — Я, так би мовити, з духами за „панібрат“. От знаєш що, Левку, не кажи про це все нікому, а ні Мусі, а ні Зенкові. Я завтра ввечері зайду до вас і так того духа заворожу, що він більше вже не покажеться. Я маю засіб на таких духів.

І Левко радий побіг додому.

На другий день, смерком, як було умовлено, прийшов дядя Олексі. Наказав дітям тихо сидіти в кухні. Сам вийшов у город і заховався за кушем бузку.

Сидять діти при столі, вчаться, пишуть щось при світлі лампи. На дворі темно, тихо, хоч маком сій. Муся про щось незвичайне догадується, але не питає. А Левко аж дрижить із цікавості. Що то буде? Так хотів би бути біля дяді при цій церемонії завороження. Але годі!

Час минає, дяді не видно, щось то мусить бути...

Нагло тишу перериває страшний крик-вереск із подвір'я. Перелякані діти вибігають із хати: Що сталося? Хто кричить? А тут уже в крузі світла з кухні являється дядя Олексі, та тримає за обшивку і пхає поперед себе отого духа. А цей „ніби дух“ верещить в небо голосами:

— Ой, не карайте! Ой, даруйте! Я вже більше не буду! Пустіть мене!

Та що ж це за дух такий? А то, знаєте, сусід Зенко, загорнутий у біле простирало... Дядя Олексі добре його потермосив і погрозив кулаком перед носом, а далі пустив.

А Зенко, мов опарений, побіг вуличкою-сутичками поміж хатами, додому. Та в цю хвилину щезав скрикнув, бо, ото, заплутався у простирало і „хляп“, упав у калюжу, що там стояла по дощі. Почувши це, і дядя Олексі, діти, так сміялись, так сміялись!

Це була для Зенки дуже неприємна пригода, тим більше, що його мама не погладила по головці за поплямлений одяг і пірване простирало. Більше вже ніколи не згадував про духів. Йому раз на завжди відхотілось страшити дітей.

Показалось, що в цьому році знов деякі Відділи провели в себе **куховарські покази**. 37 Відділ у Дітройті і 72 Відділ у Нью Йорку запізнались із виконанням дріжджевого печива, а 10 і 43 Відділи у Філадельфії запросили п-ню І. Кашубинську для показу м'ясива й декоративних тортів. Цю ділянку слід розбудувати в наших Відділах, щоб підносити вміння членок.

**
*

Восени м. р. гостювала тут дипл. косметичка п-ні Євгенія Янківська з Торонто й провела в кількох Відділах **Гутірки на тему плекання краси**. Це пройшло з великим успіхом та дало поштовх до кращого дбання про свій вигляд. А це має велике значення для виступу й життєвого успіху кожної жінки.

**
*

Маємо відомості, що майже всюди в наших Відділах під час місячних сходин подають **чай і солодке**. Це важливий чинник у нашій роботі, бо створює товариську атмосферу. З другого боку також приносить невеликий дохід, що збагачує фонд суспільної опіки Відділу.

**
*

У зв'язку з тим Відділи набувають власний **інвентар**, що потрібний для цієї роботи, себто посуду й накриття. Це є майно Відділу, що його слід дбайливо зберігати, бо дається добре використати при власних імпрезах. Господарська діяльність Відділу — це гарне джерело доходу!

**
*

Влаштуваючи імпрези з буфетом чи харчуванням Відділи повинні пам'ятати про клич **„Свій до свого!“** та закуповувати харчеві припаси тільки в українських купців. Цим скріпимо наше купецтво й підтримаємо дух солідарності в нашій громаді.

Марія Величко
Госп. реф. Гол. Управи

Вітаємо!

Це вже четверта округа, що її ново-приєднаних членок вітаємо в цьому році. Округа Рочестер невелика (6 Відділів) та розкинена на просторі цілого стейту Нью Йорк. Але Відділи працюють жваво й контакт Окр. Ради з ними тісний, хоч осідок її перенісся до Ютики. Цього доказом є списки нових членок, що їх подаємо й рівночасно вітаємо в наших рядах.

В скрузі Рочестеру вступили у 1963 р.:

47 ВІДДІЛ, РОЧЕСТЕР:
Стеф'єнія Біжок

Анна Федорак
Олена Хомин

49 ВІДДІЛ, БОФАЛО:
Ірина Груб'як
Дарія Завадівська
Ольга Костик

68 ВІДДІЛ, СИРАКЮЗИ:
Галина Воскобийник
Надія Сенік
ЕКЗЕКУТИВА СУА

Із Окружних З'їздів

ДІТРОЙТ, МИШ.

Цьогорічні заг. збори Окр. Ради СУА ми відбули в двох етапах. Спершу відбулись збори, призначені лиш для звітування. Тут голови Відділів та Управа Окр. Ради (окрім голови) зложили свої звіти. Цими зборами провела п-ні Марія Ясінська, голова 23-го Відділу СУА.

Дня 1. грудня відбувся властивий **Окружний З'їзд**. Програма складалась із двох частин, ділової і святочної. До президії ввійшли пп. П. Будзол, О. Макар, Ф. Сіділо і Р. Дигдало. Зборами провела п-ні О. Макар, а секретарювала п-ні Р. Дигдало.

Маючи вже звіти всіх Відділів, голова п-ні А. Вокер зложила свій звіт. Окрім того звітувала ще голова 38-го Відділу з Ленсінгу, що не могла першого разу прийти.

Звіт голови:

Окружна Рада старалась якнайбільше бути в контакт з Відділами. Голова Окр. Ради ходила на їхні збори й імпрези. Робила посилену акцію для збільшення членок по Відділах, створено новий 76-ий Відділ. Є старання організувати два нові Відділи. Пожвавила акцію придбання власного дому СУА, влаштовано на ту ціль пікнік.

Працювала з іншими організаціями, а головню з Філією УККА, держала зв'язок із молоддю заінтересуванням їхніми проблемами. Продовжувано співпрацю з Інтернац. Інститутом, організовано писання писанок по серед-

ніх школах (гай-скулах). Взято участь у конкурсі писанок, що його влаштували поляки в Інтернац. Інституті і там одержано нагороду за найкращу писанку. Уладжено Різдвяну Виставку з показом Різдвяних звичаїв в Історичному Музеї в Дітройті. Виставлено модель „козацької чайки“, виконаної проф. Степаном Віхаром, тут родженим, на підставі історичного рисунку, серед різних старих моделей кораблів інших націй. Ці моделі були виставлені в габльотках Інтернац. Інституту. Наша козацька чайка збуджувала велике заінтересування серед чужинців.

Голова ходила сама або делегувала когось із членок Управи на різні збори американських харитативних і соціальних установ, щоб розвідати, що можна зробити для наших старших громадян.

Брала участь у сходинах, організованих жінками з Гросс Пойнт, де були порушені політичні проблеми. І де лиш була можливість, наша невтомна голова А. Вокер усюди була. Її ціль і бажання, щоб ми вийшли трохи з нашого гетта і більше співпрацювали з американськими організаціями, бо тоді багато більше можемо зробити для добра нашого народу. Запізнаваючися з ними, ми маємо нагоду інформувати їх про наші культурні й політичні цілі та потреби, щоби не повторялися нісенітниці й наклепи в роді ревелаций та статей „Вашінгтон Повст“. Бо коли будемо сидіти за своїм муром, то будьмо певні, що ніхто про нас не бу-

де знати; тож самі собі промощуймо шлях для добра грядучих поколінь.

Провідниця зборів п-ні Ольга Макар подякувала голові за її звіт та попросила ще раз подати касовий звіт, щоб почули всі членки, що не були на попередніх Зборах, як теж звіт із каси Будови Дому.

Контрольна Комісія ствердила, що протоколи і книги є в найкращому порядку і подала внесок на удлення абсолюторії уступаючій Управі, що й було зроблено.

Склад Нової Управи:

П-ні А. Вокер, голова; п-ні П. Будзол, містоголева; п-ні Р. Дигдало, секретарка прот.; п-ні І. Трач, секретарка коресп.; пп. Слупецька і Наконечна касієрки. Референтками стали — п-ні Л. Колодчин організаційною, п-ні Р. Гайда виховною, п-ні О. Макар сусп. опіки, п-ні Заблоцька зв'язків, п-ні М. Зубаль пресовою.

Контр. Комісія: пп. Т. Стельмах, О. Ткачук, Галишин.

Будівельна Комісія: пп. Л. Галяженко, Ф. Сіділо, П. Будзол.

Друга частина З'їзду була присвячена 100-літтю народин Ольги Кобилянської.

Реферат виголосила п-ні Люба Маринюк. Розпоряджаючи відповідною відтінню голосу і доброю дикцією — вм'яла донести до серця слухача своє слово. Вона вичерпно подала присутнім що важніше про життя і творчість великої письменниці.

Другою гочкою цієї частини була деклямація арг. Катерини Бранки-Кривуцької. Своім умінням і розумінням сили поезії Лесі Українки — вона доповнила велич О. Кобилянської у 100-річчя її народин.

Свято закінчено багатою вечерею, яку приготували членки 63 Відділу.

Мирслава Зубаль
прес. реф.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Вишивані Вечерниці Відділів СУА

Окружна Рада СУА в Нью Йорку вже традиційно уладжує щороку Вишивані Вечерниці, які цього року тішилися великою участю, бо понад 600 осіб взяло у них участь.

Ця вдала імпреза відбулася дня 1-го лютого 1964 р. у великій залі Укр. Народнього Дому. На залі можна було

завважити велику кількість суконь та блюзок прикрашених вишивками. Нагороди за дуже гарне примінення вишивки до модерних суконь одержали:

I. нагорода: п-ні Ольга Сливка за вечірню сукню, вшити в найновішому стилі.

II. нагорода: п-ні Люба Артимішин за чорну вечірню сукню, прикрашену лотавською вишивкою.

III. нагорода: п-ні Євгенія Чума за білу молодечу суконку.

Також п. Леонід Полтава одержав нагороду за вишивану сорочку.

Із Вишиваних Вечерниць у Нью Йорку: П-на Мая Падох, вибрана королевою Вечерниць

Miss Maya Padoch was elected queen at the "Embroidered" Dancing Party in New York City

Найкращі блюзки були — пп. Серафими Рекшинської, Лесі Марункач, Соні Островської і Лесі Демчук.

Окрім того були відзначені сукні:

1. п-ни Нусі Панчак — синя, довга сукня.

2. п-ні Олени Назар — суконка з болером, виконана лотавським узором.

3. п-ни Галини Чічки — суконка, якої рукави були вишиті яворівкою.

4. п-ні Євгенії Єнзен — суконка прикрашена яворівською вишивкою.

5. п-ні Мирслави Осідач — костюм.

6. п-ни Олі Палюх — біла суконка, прикрашена бойківською вишивкою.

Також п. Теодор Вуйків мав дуже гарно вишиту краватку.

Однак найбільшою атракцією вечора був вибір королеви. Найбільша кількість голосів припала п-ні Маї Падох, дочці відомих та заслужених громадян д-ра Ярослава і д-р Ірини Падохів.

Вибір п-ни Маї привітали присутні радісно, бо не тільки припав він чарівний і гарний панночці, але виїнятково інтелігентній і добрій пластунці, яка буде гідно репрезентувати українців, коли прийде потреба. Дружками королевої були вибрані п-ни Марія Лесів і Леся Максимчак.

Вечерниці пройшли в приємній і рідній атмосфері.

Присутня

Річні збори Укр. Демокр. Клубу,
4 Відділу СУА

Дата: 19. січня 1964.

Збори відкрила голова п-ні Анна Кізіма молитвою.

Президія: п-ні Емілія Корнат, голова, п-ні Софія Серафин, секретарка.

Протокол із торічних зборів відчитала секретарка п-ні Серафин.

Звіти Управи зложили — п-ні Анна Кізіма, голова, п-ні Софія Серафин, кор. секретарка, п-ні Марія Вуйків, англословна секретарка, п-ні Кароліна Барщевська, скарбничка, п-ні Таня Сиротюк, фін. секретарка, пп. Розалія Мацюк і Юлія Федорович, кор. секретарки і референтки: пп. Єва Дорош і Павлина Бродин, сусп. опіки, п-ні Іванна Бенцаль, пресова, п-ні Анна Колтон, господарська.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ відбув 8 місячних зборів, 2 засідання Управи. Відділ бере участь у всіх починах Окр. Ради СУА. Належить до УККА та Об'єднаного Комітету м. Нью Йорку.

б) Культ.-освітня й імпрезова: Відділ улаштує всі традиційні свята, як Свят-Вечір, Свячене, св. Миколая та чайні вечори. Відділ пожертвував 10 дол. на видання книжки Докії Гуменної.

в) Сусп. Опіка: Відділ уфундував 2 передплати для „бабусь“ в Європі. Доглядачки хворих відвідують хворих членок вдома. Відділ пожертвував 50 дол. на Семінарію у Стемфордї, 20 дол. на коляду ЗУАДКомітету.

г) Каса Відділу мала 693.56 дол. приходу і 551.46 дол. витрат.

Контр. Комісія: Іменем її п-ні А. Ярема поставила внесок на удлення абсолюторії, що збори одноголосно ухвалили.

Нова Управа: п-ні Анна Кізіма, голова, п-ні Юлія Федорович, містоголова, п-ні Софія Серафин, рек. секретарка, п-ні Марія Вуйків, англословна секретарка, пп. Розалія Мацюк і Юлія Федорович, кор. секретарки, п-ні Кароліна Барщевська, скарбничка, п-ні

Таня Сиротюк, фін. секретарка. Референтками стали пп. Єва Дорош і Павлина Бродин, сусп. опіки, п-ні Іванна Бенцаль, пресовою, п-ні Анна Колтон, господарською.

Контр. Комісія: пп. Агнеса Ярема, Оксана Приплись, Анна Гивель.

Почесні члени: п-ні Емілія Корнат, почесна голова, п-ні Марія Ленчук, почесна членка.

Лідер Клубу: Іванна П. Бенцаль.

Збори закрила перевибрана голова п-ні А. Кізіма, дякуючи Управі і членкам за їх співпрацю в минулому році й прохаючи такої самої співпраці і в майбутньому.

По зборах подано смачну перекуску, що її приготувала госп. референтка п-ні А. Колтон. При ній членки ще довго гуторили й разом приємно провели вечір.

Іванна П. Бенцаль
пресова референтка

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Річні збори 20 Відділу СУА

Дата: 8. березня 1964.

Збори відкрила голова п-ні М. Чайковська молитвою і привітала орг. референтку Окр. Ради п-ні Л. Федак.

Президія: п-ні Лідія Бурачинська, голова, п-ні Євгенія Новаківська, секретарка.

Протокол із попередніх річних зборів відчитала п-ні Є. Новаківська.

Звіти Управи зложили: п-ні Михайлина Чайковська, голова, п-ні Марія Кочерган, секретарка, п-ні Марія Синейко, касієрка, і п-ні Марія Романенчук, референтка сусп. опіки.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ начислює 37 членок і відбував правильно свої місячні сходини. Підтримував усі почини Окр. Ради і брав участь як в імпрезах інших Відділів СУА, так і в замітних подіях громади.

б) Культ.-освітня й імпрезова: Завдяки деяким членкам Відділ впровадив у себе на сходинах гутірки на громадсько-політичні теми. Пп. інж. Лідія Дяченко і Володимира Ценко реферували цікаві світові події („Політика ЗДА супроти Куби“, „Вселенський Собор“), та становище жінки в Україні (п-ні І. Пеленська „Жіночі Ради“). Ці гутірки викликували оживлену дискусію.

Імпрези Відділу почалися весняним показом моди у березні м. р., що дав повний перегляд весняних моделей та

нашій молоді нагоду виступити в програмі. У травні м. р. Відділ спільно з Відділом УККА влаштував прийняття з нагоди приїзду проф. В. Кубійовича. Та найбільшого розголосу придбав Градуаційний Вечір для молоді Філадельфії й школиці, влаштований у червні м. р. Восени Відділ улаштував вечір молодих поетес в Україні, а в січні традиційний Щедрий Вечір. Ця імпреза є вже популярна завдяки дбайливій програмі та гарній родинній атмосфері.

в) Сусп. опіка: Відділ перебрав постійний патронат для Наукового Осередку в Сарселі по 15 дол. місячно. Окрім того референтка відвідувала хворих та в разі потреби приносила їм допомогу.

г) Нар. мистецтво: Відділ улаштував у Домі СУА виставку вишивок матері своєї членки п-ні Марії Цюокан. Около 140 експонатів вистави 84-літня вишивальниця виконала впродовж останніх 10 літ. З великим зацікавленням зустріло це членство нашого й сусідніх Відділів.

г) Фінансова: Відділ мав 1,408.57 дол. приходу, і 1,282.00 дол. витрат.

Дискусія виявила зацікавлення поодинокими починами Відділу. Членство висловилося із признанням для праці Управи й запропонувало давній Управі залишитись nadalше.

Контр. Комісія. Іменем її п-ні Є. Новаківська ствердила, що книги знаходяться в найкращому порядку і поставила внесок на уділення абсолюторії, що збори одноголосно ухвалили.

Нова Управа: п-ні Михайлина Чайковська, голова, п-ні Софія Герасимович, 1 містогорова, п-ні Євгенія Новаківська, 2 містогорова, п-ні Марія Кочерган, секретарка, п-ні Марія Синейко, касієрка. Референтками стали — п-ні Слава Баранецька, організаційною, п-ні Аня Літинська імпрезовою, п-ні Марія Романенчук, сусп. опіки, п-ні Володимира Ценко, пресовою.

Контр. Комісія: пп. Юлія Бак-Бойчук, Олена Чехівська і Марія Харина.

Збори закрила перевибрана голова п-ні Чайковська, дякуючи за довір'я й прохаючи дальшої співпраці. При невеликій перекусці членки гуторили, плянуючи дальші імпрези.

Присутня

Чи ви вже подарували міській бібліотеці „Дух Полум'я“ — твори Л. Українки англійською мовою?

ДИТРОИТ, МИШ.

Річні збори 23 Відділу СУА

Дата: 19. січня 1964.

Збори відкрила голова п-ні М. Ясінська молитвою.

Протокол із торічних зборів відчитала секретарка п-ні Є. Кахній.

Президія: п-ні Ксеня Палер, голова, п-ні Марія Липишак, секретарка.

Звіти Управи зложили: п-ні Марія Ясінська, голова, п-ні Марія Честух, містогорова, п-ні Євдокія Кахній, рек. секретарка, п-ні Марія Слупецька, касієрка, п-ні Анна Дембіцька, фін. секретарка. Дальше п-ні Ксеня Палер, делегатка до Відділу УККА, п-ні Марія Слупецька, делегатка до Окр. Ради, і доглядачки хворих — пп. М. Честух і М. Том'юк. Кор. секретарки пп. Сеньків, Шафранська і Гудзінська. Комітетом Підприємств заряджувала п-ні Павлина Боднар.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ начислює 78 членок і правильно відбуває свої збори. У 1963 р. Відділ придбав свої власні прапори, що їх урочисто посвячено.

б) Культ.-освітня й імпрезова: Відділ відбуває традиційні імпрези, як Свят-Вечір, новорічну забаву, свято О. Басараб і День Писанки. Влаштовано чайний вечір із висвітленням фільму з найважливіших моментів у житті Відділу і три пікніки. Проведено уродини заслуженої членки п-ні Медвідь та 50-ліття подружжя членок Анни Крук, А. Маціївської і Т. Вер. Влаштовано врочисте посвячення прапорів із привітністю представників організацій. Також брали участь в імпрезах Окр. Ради й інших Відділів.

в) Сусп. опіка: Доглядачки хворих відвідували хворих членок. На Місіюну церкву пожертвовано 300 дол., на церкву св. Івана Хрестителя 150 дол., для хворих членок 100 дол., на сироти 50 дол., на СС. Василянок 25 дол.

г) Господарська: Всі гостини Відділу виконував Комітет Підприємств, до якого належали, окрім голови п-ні П. Боднар, пп. М. Том'юк, М. Честух, В. Гардій, К. Ратушняк і Новак.

Контр. Комісія: Іменем її п-ні Тетяна Новак поставила внесок на уділення абсолюторії, що збори одноголосно ухвалили.

Нова Управа: п-ні Ксеня Палер, голова, п-ні Марія Честух, містогорова, п-ні Марія Липишак, рек. секретарка, п-ні Марія Слупецька, касієрка, п-ні Анна Дембіцька, фін. секретарка. Де-

легатками стали — до Філії УККА п-ні М. Честух, до Окр. Ради п-ні М. Слупецька. Доглядачками хворих вибрано пп. М. Честух і М. Том'юк. Пресова референтка — п-ні О. Рогачинська. До Комітету Підприємств — пп. Том'юк, Гудзінська, Новак, Ратушняк, Гардій, Гураль, Дунаєвська, Якимович. До писання карток — пп. Гудзінська, Дворянин, Квасніцька.

Ксеня Палер, голова

Річні збори 26 Відділу СУА

Дата: 19. січня 1964.

Збори відкрила молитвою голова п-ні М. Бережанська.

Президія: п-ні Катерина Кобаса, голова, п-ні Стефанія Заплітна, секр.

Звіти Управи зложили — п-ні Марія Бережанська, голова, п-ні Стефанія Заплітна, секретарка, п-ні Анастасія Завінська, скарбничка, п-ні Юстина Прибила, фін секретарка.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ начислює 58 членок, відбув 8 місячних зборів, 4 помертні, а 6 за хворих членок.

б) Культ.-освітня й імпрезова: Відділ улаштував Свят-Вечір, Вечір пам'яті Ольги Басараб, прийняття для голови СУА п-ні Олені Лотоцької і двічі бінго. Допомогав при пікніках парохіальним, Окр. Ради і церковного Комітету. Брав участь в імпрезах Окружної Ради і Відділів СУА.

в) Суспільна Опіка: Доглядачки хворих відвідували хворих вдома і в шпиталі. Відділ вивлав 10 дол. для дітей в Австрії і пожертвував 10 Богослужб, 4 помертні, а 6 для хворих членок.

г) Пресова: Дописи про імпрези Відділу йшли до Нашого Життя і на пресовий фонд пожертвовано 15 дол.

г) Фінансова: Відділ мав \$1,612.21 приходу і \$1,501.87 витрат.

Контр. Комісія: Іменем її звітувала п-ні Євгенія Українець і поставила внесок на уділення абсолюторії, яку збори ухвалили.

Нова Управа: п-ні Марія Бережанська, голова, п-ні Катерина Кобаса, місто голова, п-ні Стефанія Заплітна, секретарка, п-ні Стефанія Лукецька, заступниця, п-ні Анастасія Завінська, скарбничка, п-ні Юстина Прибила, фін. секретарка, п-ні Марія Васько, заступниця. Референтками стали — п-ні Катерина Яремчук організаційною, п-ні Ольга Михалович виховною, пп. Катерина Кобаса і Марія Дидів сусп. опіки, пп. Марія Бортник і Марія Дидів господарськими.

Контр. Комісія: пп. Євгенія Українець і Анна Вороновська.

Збори закрила перевибрана голова п-ні М. Бережанська молитвою.

Стефанія Заплітна, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Річні збори 41 Відділу СУА

Т-во Українсько-Американських Грожанок (41 Відділ СУА), колись численний і активний — з роками почав підупадати й перейшов у стан пасивності. Членки приходили на сходини, платили вкладки й розходились додому. Зусиллями малої, але впертої, групи Союзянок — 41 Відділ почав поволі відживати. За переломний час можна вважати 1961 рік. З того часу приєднано до Відділу вісім нових членок, а пошану треба віддати всім тим членкам, які хоч не можуть брати активної участі в праці Відділу внаслідок недуги чи старости, осталися вірними 41-ому Відділові, платять регулярно членські вкладки й цікавляться працею Відділу.

Дата: 26. січня 1964.

Відкрила збори голова п-ні А. Банах молитвою і привітала представницю Централі п-ні Стефанію Пушкар та представницю Окр. Ради п-ні Леонію Федак.

Президія зборів: п-ні Олена Штогрин, голова.

Звіти зложили: п-ні А. Банах, голова, п-ні Л. Одежинська, м.-голова.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Сходини Відділу відбувались правильно щомісяця в домі Централі. Членки Управи брали участь у нарадах і праці Окр. Ради СУА, а також по можності в імпрезах інших Відділів СУА. З нагоди Різдвяних свят вислано картки з побажаннями до всіх членок.

б) Імпрезова: Були влаштовані скромні прийняття (кава з печивом) для членок Відділу та гостей. Двічі проведено бінго що мало гарний успіх.

в) Суспільна опіка: В листопаді відправлено Служби Божі за здоров'я членок і за душі померлих. Із хворими й немічними, що не можуть відвідувати зборів, удержується телефонічний зв'язок.

Контр. Комісія: Іменем її звітувала п-ні Штогрин та поставила внесок на уділення абсолюторії, що її збори одноголосно ухвалили.

Нова Управа: п-ні Ангела Банах, голова; п-ні Лідія Одежинська, місто-

голова; п-ні Наталія Вайда, секретарка, п-ні І. Гельо, касієрка.

Контр. Комісія: пп. О. Штогрин і С. Почапська.

Слідувала **гутірка** при чаю й солодким, на яку прибула голова Централі п-ні Олена Лотоцька. Своєю присутністю вона звеличала це скромне прийняття. На внесок п-ні О. Штогрин ухвалено пожертвувати 10 дол. на пресовий фонд Нашого Життя.

Присутня

Запусти 43 Відділу СУА

За старим звичаєм наш Відділ улаштував дня 9. лютого в Домі „Тризуба“ товариські „запусти“. Думка влаштувати цю імпрезу була досить ризикозна, бо в той день їх було більше. Але ми таки рішили зважитись на те.

Яка ж була наша радість, коли в означеній годині почали сходитися гості! Ще ніколи вони не були такі бажані, як у той день! Скоро заповнилась гарна зала „Тризуба“ добірною публікою, що засівши за столиками, весело забавлялись розмовою.

Привітавши гостей п-ні О. Грабовенська, голова Відділу, розпочала програму, що складалась із мистецьких виступів відомих акторів української сцени і танцюристів ОДУМ-у. Пісня найкраще промовляла до наших сердець, а ще до того, коли її виконує люблена всіми артистка Ліза Чепіль. То ж не диво, що всі слухали її, як зачаровані. П-ні Ліза виконала „Зелені поля“ і „Коліскову“, що в її інтерпретації звучали ніжно і перенесли нас у світ спогадів і мрій. То ж не диво, що привні рясними оплесками віддячили їй за те. Ще брєніла пісня, ще звучали останні слова рефрену, як перед нами з'явилися юні танцюристи ОДУМ-у під мистецьким керівництвом В. Литвиненка. Вони відтанцювали народній танок „На досвітках“. Легкість, обдуманість кожного руху і тонкість у виконанні з'єднали їм признання глядачів і щирі оплески. Це справді вартісний ансамбль! Ще в очах мерехтіли розгуляні пари, коли перед нами з'явилися улюбленці нашої сцени — Богдан Паздрій і Ярослав Рудакевич, цим разом у діалозі Амбасадора й Політика. Читаючи „Америку“ й „Свободу“ в дотепний спосіб подавали свої заваги й поради до актуальних тем, а вже „матримоніяльні оголошення“, то розбавлені гості раз-у-раз заглушували довготривалими оплесками. Бо й було за що! За їхній гумор і викона-

ня належиться нашим артистам велика подяка! У великій мірі причинилась до того п-ні Оксана Рудакевич, що разом із Богданом Паздрієм написали тексти.

І знов на сцені з'явилась усміхнена пані Ліза, що проспівала „Спи, сину“, танго, слова і музика І. Чумової, та „Вернеться весна“, бостон, слова Б. Паздрія, муз. Бунцлера. Ще раз співачка дала доказ, що цей жанр легкої пісні лежить у неї в душі, і ті, що пам'ятають її ще з „Веселого Львова“, мали нагоду почути ту саму пані Лізу, що колись поривала своїми піснями цілу залу. На бажання публіки Ліза Чепіль виконала ще танго „Сніг паде“. Співачці акомпанювала п-ні Надія Слободян, що своєю грою причинилась до успіху виконуваних пісень.

Чи ж обійдеться якась імпреза без Яр. Пінота-Рудакевича й його монологу? Ще й до того, коли така „гаряча“ тема двох календарів. Міркування нашого „філософа“ такі глибокі і безпосередні, що кожен у них себе бачить і сам із себе сміється і це саме велика вартість тих, власного укладу, монологів. Прийняті дуже широко, викликають у публіки цілі сальви сміху.

Юні танцюристи ОДУМ-у ще раз показали своє вміння, цим разом у бравурному „гопаку“, що в ньому немов заметіль крутились пари, а стрункі козаки, один поперед одного пописувались своїм умінням. Тому гості належно оцінили здібність нашої молоді й викликали їх кілька разів. На цьому офіційно закінчено програму.

Гості зібрались при смачно влаштованому буфеті, запахла кáva, кольорові канапки аж просились, щоб їх скоштувати, рум'яні пампушки вмиють розійшлися, оселедець по традиції теж заблукався. Це ж бо — запусти. Одним словом — справжня товариська зустріч.

Аж тут із кутка пп. К. Росола, І. Осідач, С. Оранська й А. Одежинська затягли на два голоси веселі коломийки, гості підхопили мелодію і концерт готовий. А тут п. Б. Паздрій рушив „старших порубків“ і почався „двобій на коломийки“. Скільки невимушеної радості і сміху може принести гарна коломийка, ота перлина народнього гумору! Гості ще довго не розходились і хоч була пізня пора, весело забавлялись, а це навело нас на думку, чи не варто частіше влаштовувати такі зустрічі при чайку, для підтримки товариського життя.

Імпреза вдалась, а ми ще раз переконались, що помимо телевізії й кіна таки краще зійтися в своєму гурті й відвести душу. Одне лиш, що завела музика, а то можна було б і потанцювати.

На цьому місці ми щиро дякуємо всім нашим гостям-виконавцям! Ми високо оцінюємо їх охоту й жертвенність! Ви, дорогі артисти українського театру, справді працюєте для своїх громад, разом із нами! Дякуємо ще раз!

Пресова референтка

Річні збори 44 Відділу СУА

Дата: 1. березня 1964.

Збори відкрила голова п-ні А. Никорович молитвою і привітала п-ні В. Цегельську, голову, і п-ні Л. Федак, орг. референтку Окр. Ради.

Президія: п-ні Олена Сердюк, голова, п-ні Татьяна Горашенко, секретарка.

Протокол із попередніх річних зборів відчитала п-ні Т. Горашенко.

Звіти Управи зложили: п-ні Артеміда Никорович, голова, п-ні Галина Бондаренко, містоголова, п-ні Галина Царинник, секретарка, п-ні А. Чупрун, касієрка, п-ні О. Сердюк, референтка сусп. опіки.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ начислює 17 членок. Сходини відбувались щомісяця. Відділ є членом УККА, ЗУАДЖО. Мітету і є членом-прихильником СФУ-ЖО.

б) Культ.-освітня й імпрезова: Дня 17. листопада відбулось спільно з Сестрицтвом при церкві св. Покрови Свято Лесі України. В січні й лютому влаштовано зустріч із місцевою громадою. На першій п-ні М. Стратієнко відчитала доповідь на тему виховної справи в Україні, а на другій відчитано доповідь п-ні М. Юркевич про виховне значення іграшок. Дня 8-го лютого влаштовано спільно з Сестрицтвом забаву, що принесла дохід.

в) Сусп. Опіка: Відділ допомагає „бабусі“ в Німеччині й улаштував поминки після похорону д-ра Нездійминого, чоловіка нашої членки. Потребуючим в Європі вислано 5 пачок одягу, при чому поштову оплату покрили членки (пп. С. Незд, О. Дяченко, О. Сердюк). Для хворої медсестри армії УНР проведено на Різдвяні свята збірку.

г) Господарська: Відділ підготовляв сніданки для школи українознавства та влаштував буфет під час імпрез,

при чому всі харчі й печиво членки приносили безкоштовно.

Контр. Комісія знайшла книги в повному порядку і поставила внесок на уділення абсолюторії, що збори одногослосно ухвалили.

Нова Управа: п-ні Галина Бондаренко, голова, пп. Галина Царинник і Ляриса Дончук, містоголови, п-ні Марія Ганіна, секретарка, п-ні Анна Чупрун, касієрка. Референтками стали — п-ні Марія Стратієнко культ.-освітньою, а п-ні Єрмоленко господарською.

Контр. Комісія: пп. Олена Сердюк, Татьяна Горашенко й Артеміда Никорович.

Збори закрила нововибрана голова, подякувавши за довір'я. Потім членки й гості засіли до смачної перекуски, яку приладили пп. А. Никорович і Г. Царинник за приписами Нашого Життя. Печиво всім дуже смакувало й при товариській гутірці мило проминув вечір.

Присутня

ВИЛМІНГТОН, ДЕЛ.

Річні збори 54 Відділу СУА

Дата: 26. січня 1964.

Збори відкрила голова п-ні О. Гарванко молитвою. Потім привітала представниць Окр. Ради пп. Вероніку Цегельську і Галину Бондаренко.

Президія: п-ні В. Цегельська, голова, п-ні Г. Бондаренко, член, п-ні М. Матвійків, секретарка.

Протокол попередніх річних зборів відчитала секретарка п-ні М. Матвійків.

Звіти Управи зложили — голова, секретарка, касієрка і референтки — культ.-освітня, сусп. опіки і пресова.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ начислює 36 членок і завершив 5 літ існування. Відбулось 7 ширших сходів і 7 засідань Управи. Пересічна участь — 22 членки. З нагоди уродин Відділ вітав кожну членку карткою.

б) Культ.-освітня й імпрезова: На ширші сходини була все підготована цікава доповідь, щоб членок чимсь зацікавити. Окрім того Відділ дбав про загально-національні імпрези в громаді, що завдає йому великої праці, а не приносить доходу. Заходами Відділу відбулись — академія в честь Т. Шевченка й академія в честь Митр. Андрея Шептицького. З власного пляну праці Відділ улаштував дитячу зустріч із

дітьми з сиротинця і Зустріч Нового Року з одноактивою „Синок“.

в) Зв'язків: Відділ улаштував виставку нар. мистецтва у вікні банку та взяв участь у міжнар. фестивалі в готелі Дюпонт, де п-ні С. Леськів демонструвала писання писанок.

г) Пресова: Цього року появились лиш два дописи в Нашому Житті, у червні 1963 і в січні 1964, якими охоплена вся діяльність нашого Відділу.

е) Суспільна опіка: Відділ допомагає „бабусі“ в Німеччині (5 дол. місячно) і передплачує журнал для іншої. Референтка відвідувала хворих членок у шпиталі і вдома.

Контрольна Комісія. Іменем її п-ні Катерина Глинянська ствердила, що книги Відділу знаходяться в найкращому порядку і поставила внесок на уділення абсолюторії, що збори одногослосно ухвалили.

Дискусія: Головною темою було зорганізування світлички, яка вже колись була у Вилмінгтоні, але тепер не діє. Причиною є брак учительської сили та мала кількість дітей. Тоді п-ні Цегельська вказала на можливість організування дитячих зустрічей раз у місяць, у неділю пополудні, що дуже оживляють дитяче життя. Запропонувала, що могла б приїхати провести таку зустріч. Також обговорювалась програма ширших сходин, що повинна включати не тільки доповідь, а ще й музичну точку чи фільм. Це практикують американські жіночі організації і тим притягають членство. (П-ні Г. Бондаренко).

Нова Управа: п-ні Ольга Гарванко, голова, п-ні О. Паранчак, містогорова, п-ні Марія Матвійків, секретарка, п-ні Катерина Гусак, касієрка. Референтками стали — пп. М. Корженів, Марія Майброда і Софія Цибак організаційними, пп. Марія Дзюблик і Грина Щерба культ.-освітніми, пп. Лідія Гусар і Надія Петеш виховними, п-ні Тамара Княгиницька зв'язків, п-ні Лідія Гарванко пресовою, пп. Галя Шатинська і Софія Леськів, господарськими, п-ні Анна Зарицька, сусп. опіки.

Контр. Комісія: пп. Катерина Глинянська, Тамара Яцусь і Катерина Грицак.

На закінчення пані голова подякувала представницям Окр. Ради за проведення зборів, а членкам Управи за їх згоду включитись поновно в працю. Закликала всіх членок включитись у працю Відділу, приходити на ширші сходи та стати в ряди передплат-

ниць журналу Наше Життя. Заг. збори закінчено молитвою, а потім пані голова запросила всіх до стола, де наші господарські референтки приготували смачну перекуску. У приємній атмосфері проминула неофіційна частина зборів.

Марія Матвійків, секр. зборів

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН.

Просфора 66 Відділу СУА

Однією з обов'язкових імпрез, що її кожного року влаштовує наш Відділ для своїх членок, їх родин і гостей — є наш Щедрий Вечір. Ціллю його є відновляти наші Різдяні звичаї, а також дати нагоду молоді й дітям пізнати й продовжувати дорогі нашому сердцю національні й релігійні традиції. Святочна Просфора відбулась цього року 19. січня у церковній залі св. Михаїла.

Вечір відкрила п-ні М. Гижка, голова Контр. Комісії нашого Відділу, вітаючи о. пароха й усіх присутніх. Згадала при тому з жалем, що цього року бракує між нами нашого дорогого приятеля бл. п. Маланчука, місцевого піонера-патріота, і прохала мовчанкою вшанувати пам'ять того великого працівника на громадській і церковній ниві.

Трапезу поблагословив о. монсіньор Стах, бажаючи зібраним гостям Божих ласк і всього добра. Ділячись просфорою всі присутні склали собі взаємно святочні бажання. Вечеря, що її приготували членки Відділу, пройшла в родиннім, теплім настрою.

О. монсіньор у своїй промові зложив подяку Відділові СУА за співпрацю з церквою, за його жертвенність і лобажав успіху на майбутнє. Представник Рідної Школи при церкві св. Михаїла, п. М. Кошак, зложив привіт від цієї школи, дякуючи Відділові за співпрацю. Згадав, що Відділ СУА був однією з перших організацій, що в критичній хвилині подала помічну руку школі, даючи їй свою матеріальну й моральну підтримку. Жінки з СУА створили Батьківський Комітет і ввійшли як головні члени до Управи, допомагаючи школі різними імпрезами, збірками і книжками. Того Рідна Школа ніколи не забуде і все буде вдячна СУА.

Голова Відділу п-ні Р. Яхницька бажала по нашому звичаю „щастя, здоров'я і многих літ прожити!“ Подякувала промовцям за слова признання для нашого Відділу, а потім згадала

рідних у краю, а також тих на скитальщині, що потребують нашої помочі й чекають на неї. Пригадала, що наша традиційна Просфора кожного року дає вже й „традиційну“ збірку для хворих українських скитальців. Прохала щедрих пожертв.

Збірка дала суму 73 дол., які вислали через Централю до Німеччини. Свято закінчено колядою „Бог Предвічний“.

Пресова референтка

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ.

Річні Збори 67 Відділу СУА

Дата: 2. лютого 1964.

Збори відкрила голова п-ні Ф. Стек молитвою і привітала голову Окр. Ради з Ньюарку п-ні О. Салук і референтку сусп. опіки п-ні О. Муссаковську.

Президія: п-ні Ольга Салук, голова, п-ні Анастасія Харченко, секретарка.

Протокол із торічних зборів прочитала секретарка п-ні Харченко.

Доповідь п-ні Салук обіймала інформацію про 15-ліття СФУЖО та значення організації СУА.

Звіти Управи зложили — п-ні Ф. Стек, голова, п-ні А. Харченко, секретарка, п-ні Г. Степась, касієрка і референтки — п-ні М. Карач організаційна і п-ні М. Гелета сусп. опіки.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ відбув 10 ширших сходин і 1 засідання Управи. Начисляє 28 членок, є членом УККА й співпрацює з Окружною Радою та всіми церковними й світськими організаціями.

б) Сусп. опіка: Відділ опікується „бабусею“ в Європі і допоміг трьом потребуючим родинам. Пожертвував 10 дол. для Сестер, 10 дол. для сиріт у Філадельфії, 10 дол. для Митрополита Кир Йосифа, 10 дол. на посвячення школи, 5 дол. на Пласт. Фонди здобув через коляду й китайську вигравку.

Контр. Комісія. Іменем її п-ні О. Грицай ствердила, що книги Відділу знаходяться в порядку і поставила внесок на уділення абсолюторії, що збори одногослосно ухвалили.

Нова Управа: п-ні О. Грицай, голова, п-ні А. Барлецька, містогорова, п-ні Ф. Стек, секретарка, п-ні К. Тимків, касієрка. Референтками стали — п-ні М. Карач організаційною, п-ні А. Харченко культ.-освітньою, п-ні М. Гелета сусп. опіки, пп. М. Де Олівера і Г. Степась господарськими.

Контр. Комісія: пп. А. Ковалюк, Мариневич і Прес.

Ф. Стек, секретарка

Із Великоднього Базару 71 Відділу СУА:

Зліва до права: пп.: Попович, Школяр, Мухіна, Грицай, Могуча, Одуляк, Яримерко, Білик, Харченко, Коць, Кравчук, Назар.

UNWLA Branch 71 in Jersey City, N. J. arranged an Easter Bazaar

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ.

Звіт із діяльності 71 Відділу СУА

Праця нашого Відділу СУА в Джерзі Сіті в останньому році відбувалася під керівництвом п-ні Богдани Грицай, вибраної головою на заг. зборах дня 24. лютого 1963 р. На протязі цього року Управа Відділу, хоч обмежена можливостями, старалась виконати всі свої завдання, заплановані з початком року, при звичайній допомозі вибраних референток і складаних у міру потреби комітетів.

У першій мірі відзначити належить успішну працю в обсягу **супільної допомоги** потребуючим. Переведена збірка одягів серед самих членок дала змогу вислати значну кількість пачок до Польщі, Югославії, Бельгії, як також допомогу залишенням під вказаними адресами. Крім того в деяких випадках уділювано скромну грошову допомогу правдиво потребуючим в Америці, та відвідувано хворих членок і других у часі хвороби в шпиталях. Листи з подяками за вислані пачки, чи грошову допомогу, та щира вдячність за відвідини, висказана хворими, дала нам моральне вдоволення і заохоту до скріплення харитативної праці на майбутнє.

Участь у пластовім святі посвячення прапора Пластового Куреня ім. Олени Степанів, допомога в частинній оплаті спільної нашої домівки з Пластом, участь юних Сумівок у влаштованому нами Святі Матері, виявили цей зв'язок із нашими молодечими організаціями.

Влаштований День Матері з означе-

ною програмою, з виступом дітей із деклямаціями, та врученням китиці квітів одній із приявних, старший віком матері та членці 71 Відділу, був получений із першою весняною забавою для дітей. Восени відбулась друга маскова дитяча забава. Всі забави відбувались з допомогою членок нашого Відділу і пластунок, получені були з висвітлюванням дитячих фільмів. Як кожного року, цього роду забави дають моральне вдоволення Управі, а радість батькам, та причинились своїм теплом до затіснення духових зв'язків батьків і матерей із нашим Відділом.

Культурно-освітня праця під час наших ширших сходин для членів проявлялась у формі т. зв. святочних сходин, у честь Шевченка, Лесі Українки, Героїнь, 1-го Листопада, 22-го Січня та інших. Були відчитані відповідні реферати, при, на жаль, все дуже скудій приявності членок. Під час одних сходин вшановано 70-ліття з дня народин і 40-ліття громадської праці одної з членок-основниць нашого Відділу. Привітано її китицею квітів та відспіванням „многолітствія“, при дружній та приємній атмосфері за чайком і перекускою.

Зрозуміло, що скупі касові засоби з самих місячних вкладок при малій кількості членок, не могли дозволити розвинути працю Відділу навіть у дуже скромному засягу. Для здобуття фондів послужили з успіхом влаштовані заходами членок Відділу перед-великодній і передріздвяний ярмарки, збірка в День Батька та прихід з імпрез. Прихід із дитячих забав усе був

малий, але їх моральний успіх вирівнював матеріальні недоліки. Влаштування ярмарків вимагало багато посвяти комітету та членів, що радо служили допомогою.

Наш Відділ, який входить у склад **Окр. Ради Нью Йорку**, старався через своїх делегаток удержувати зв'язок із надрядною клітиною, а також брав участь у влаштованих нею імпрезах. З іншими місцевими організаціями вдержувано тісний зв'язок через своїх делегаток, які репрезентували наш Відділ при різних нагодах. Членки Відділу радо служили допомогою на бажаний заклик, де треба було. Зокрема піднести належить нашій зв'язки з місцевою парохією і підкреслити прихильне ставлення до нашої організації з боку самого пароха, Впр. о. декана Антона Борси, який усе в своєму парохіяльному бюлетені повідомляв громадянство про наші імпрези. Так само не можна поминути, все прихильного до нас, відношення з боку Управи Народного Дому.

В цьому році випали якраз роковини **5-літнього існування** нашого молодого Відділу і під час наших ширших сходин мали ми нагоду зробити перегляд нашої скромної праці, та з'ясувати собі всі її світла й тіні на нашому місцевому ґрунті. Прийшли ми до переконання, що всякі труднощі в минулому й тепер впливали з причини малої кількості членів, що росте загальна байдужність до громадської праці, а крім того, що місцеві умовини створюють щораз то більше непригожий ґрунт для праці. Причиною цього — це значні втрати якраз у рядах наших найактивніших членок самої Управи, які в останньому часі перенеслися або у найближчому часі перенесуться до інших, віддалених місцевостей. У декому ряди наших активних членок, але у меншій кількості, доповнюються членками, свіжими переселенцями з Аргентини. Все таки кріпимось надією, що праця витривалих духом одиниць, дасть змогу продовжувати нашу скромну, але корисну та конечну працю у майбутньому.

Марія Білозор
пресова референтка

Річні збори 71 Відділу СУА

Дата: 9. лютого 1964.

Президія: п-ні Марія Білозор, голова, п-ні Ірина Качмарська, секретарка.

Нова Управа: п-ні Галина Білик, голова (Докінчення на обгортці)

Молодий сад

Потім, він пригадав події попереднього вечора, сальон з адамашковими меблями і розмову з нестарим ще, але хворим на астму господарем, що мав вигляд і манери аристократа. Далі була ще „перекуска“ в їдальні, де він був „представлений“ усе ще дуже гарній їмості у чорному коронковому очіпку. Ще потім з'явилася панна років понад двадцять із великими, синіми й сумними, наче виплаканими очима, що злегка запинаялася в мові. Потому отець господар провів його у гостинну кімнату, що межувала з канцелярією. І це було все. Він пригадав, що не бачив ніякої „молодшої паннуці“ і також, що не попросив коней до від'їзду на цей ранок, як вирішив був зробити.

Він сягнув по свій великий, цибулястий годинник на нічному столику. Було вже по сьомій, час вставати.

Він умивався до половини водою із великого, порцелянового дзбанка, що стояв коло такої ж миски: все тут було добірне, „панське“. Але вода була занадто тепла на його смак. Вмиваючись, він наспівував собі. У нього був гарний, хоч невеликий баритон і кожного ранку він співав при вмиванні, з простої радості існування. Але тут же він пригадав, що він у чужому, та й ще такому „церемоніяльному“ домі — і змовк.

Втираючись свіжим, аж запашиим рушником, він підійшов до вікна. О, що ж то за така гора виростає там? І церковця, чи каплиця на самому верху? Так, він пригадав: це була Шоломия, славне відпустове місце, де мала знаходитися чудотворна, ще з татарських часів, ікона Божої Матері. Він зразу ж і вирішив, що не може виїхати звідси, не побачивши її.

Хтось постукав у двері і Василь, заскочений цією несподіванкою, швиденько натягав свою папістику, поки сказати „прошу“. Але двері й тоді не відкрилися, ніхто не обзивався. Знову хтось постукав, але якось чудно, наче б не пальцями, а чимось твердим, металічним. Василь підійшов і відкрив двері.

Це була, насамперед, велика таця і це був запах кави, що її, таку ароматну, вміли варити тільки в галицьких плебаніях. Над тацюю була рум'яна фізіономія якоїсь Марисі, чи Ганусі. Василь відступив назад, а дівчина проказала, очевидячки переповідаючи те, чого її навчили:

— Їмость питалисі, чи панич добре спали, присилають вам сніданок, а якбиşte чогось потребували, то абисьте потегнули за оту-о бинду, то є дзвінок до кухні.

Вона поклала тацу на нічному столику, показала рукою на грубу, з подвійного оксамиту, червону стьожку в кутку за ліжком — і аж відсапнула з полегкістю після сповненого завдання, а тоді повернулася відходити. Одначе Василя чогось розсмішила та вся парада і він сказав, трохи жартуючи, а трохи поважно:

— А чого я мав би дзвонити тут, як у церкві? Чи я не можу піти сам до кухні, як би мені чогось було треба? Але мені не треба нічого. Подякуйте їмості за сніданок.

Дівчина повернулася, вирячивши на Василя очі. Це вперше в її житті їй „викали“ і вперше вона почула якусь критичну думку на порядки в цьому домі. Але тут же в ній прокинулася жінка: це панич, напевне, хотів її заціпати. Вона глипнула на Василя боком, якось змовницьки хіхікнула, і вибігла з кімнати.

Василь „з серцем“ закрив за нею двері, прикушуючи уста: і як ця „дурна теличка“ могла так зле його зрозуміти! Він почав ходити по кімнаті, забувши навіть хвилево про каву, однак її запах, голод і молодість скоро зробили своє: він сів на краечку ліжка і забрався до крихкої булочки, масла, меду „в плястрі“ і кави „з кожушком“ — і все те вмить поправило його так непотрібно зіпсований настрій.

Крізь відкрите вікно долітала з-надвору стишена симфонія ранку на сільській плебанії, з меканням корів, з булькотінням індиків, з перекликуванням парубків на оборі. В сусідній канцелярії панувала тиша, і Василь скористувався з цього, щоб вийти туди непомітно просто в сад.

Це був старий сад у плоді, тут та там обважніле галуззя підпирали сірі від старості дрючки. Не було тут видно дбайливої руки, ні молодих дерев. Усе старі яблуні, груші, півзасохлі сливи... О, як же він відмолодив би, відновив цей сад! Закладати „шкілки“ деревець, щепити — було його улюбленим зайняттям, ще з гімназійних часів. І яка радість кожного року, приїхавши на вакації додому, бачити, як усе те розвивається, росте, приносить плоди! Він любив природу так само, як любив мову, пісню, як любив саме життя, що стелилося перед ним, наче широкий шлях, що кличе йти ним далі й далі.

Василь дійшов до пасіки і побачив стебник, де зимують бджіл. Але тут він був справжнім малим будиночком, а в двох мініатюрних вікнах висіли навіть біленькі завіски. Тут мусів хтось жити.

Тільки Василь це подумав, як двері стебника відкрилися і на порозі став дрібний старий чоловічок. Він прислонив рукою очі від сонця і дивився на Василя.

— А, а, новий кандидат приїхав, — сказав він нарешті скрипливим як старе колесо голосом.

— Кандидат духовного стану, хотіли ви, пане, сказати? — спитав якось неприємно вражений Василь. — Я, справді, скінчив теологію, а називаюся...

— О, — перебив його старий, — що ви теолог, о тім каже мені ваша папістика. Але, если ви, господине, єсьте кандидатом до руки панни Мелясі, то моглисьте так само добре не приїздити.

Василь стояв, не знаючи, на яку ступити: сердитись, чи сміятися? Оце вже вдруге, упродовж однієї доби, його беруть за мандрівного жениха.

І що це за такий старий гриб береться його тут відпалювати? Він вирішив бути діловим:

— Ніякої панни Мелясі я не знаю, а приїхав я сюди не за паннами, а цілком випадково. Та ще нині збираюся їхати далі. А що ви, пане, не булисте ласкаві дослухати, хто я такий, то й я не буду нечемний і не спитаюся: а хто ви такий будете?

— Я є стріяшок, так мене всі називають. А ви дуже благородно робите, що вибираєтеся їхати далі. З Богом Парасю, з Богом, Парасю!

Він повернувся до Василя спиною і зник у стебнику.

— Ото ще якийсь старий дивачисько! — такою думкою збув цю зустріч Василь. Минув вулики й останні дерева саду і найшовся при підніжжі гори. Праворуч піднімався злегка вгору старий цвинтар, ліворуч блистіла на сонці саджавка; ні, дві саджавки, сполучені протокою. У Василя аж забилося серце: це було ідеальне місце виводити коропів! З дитинства він пропадав за водою, за рибальством. І чи ж були там коропи?..

Було вже сполудня, як Василь вертався на плєбанію. Він довго забавився над саджавками (єдиною рибою були там, виходило, бабки й ковблики), спинався найважчим виходом на верх гори, був у капличці і довго оглядав почорнілу від старості й обвішану „вотами“ ікону, що могла, справді, пам'ятати татарські напади. Вертався, як завжди, „іншою дорогою“ і, як завжди, мусів добре обходити, опинився аж на якомусь присілку. Тепер він поспішав, щоб подякувати за гостину і попросити коней до поїзду. Але воно виявилось не таким простим, як йому здавалося.

Простуючи великою оборою, він цікаво розглядався. Це було господарство „на велику скалу“: з повідкриваних дверей довгого корівника було видно ряд сементальок, під накритим током ходило за кератом шестеро дорідних коней. Та тут зненацька хтось його закликав:

— Паничу, гей, паничу!

Це був вчорашній знайомий, Семен, що — очевидячку — виконував тут і функцію гуменного. Він покинув керат на парубка і біг Василеві назустріч.

— Ой, паничу, який же я радий, що ви знайшлися! — кликав він уже здалеку. І, добігши, засапаний, він докинув: — Та ж я уже не знав, що маю робити!

— Та Бог, з вами, Семене, що сталося? Щось я вас не розумію, — сказав Василь здивовано.

— Ой, паничу, так як ви можете мене не розуміти? Та хто ж вас сюди привіз, як не я, га? То як я ниньки довідався, що ви буцім пішли собі і не сказали нікому „бувайте здорові“, то мені, знаєте, було не тее . . .

— Та де ж я пішов, не подякувавши, коли там моя торба і мій іберціер? * — товкмачив Василь,

* Так, почнімецьки, називали легке пальто, тоді, як зимове було „оберрок“-ом.

хоч він і відчув у мові старого справедливий докір: хіба так поведуться в чужому, гостинному домі?

— Та я не знаю, паничу, — чіхався за вухом Семен, — але як ви десь пропали, то таке пішло між челедев, а ще й та дурна Приська щось там від себе додала . . .

Василь спаленів від досади, що зверталася таки проти нього самого. Найшов кому проповідувати зближення з народом! Він кинув старому:

— Ну, ну, не журіться, Семене, вже я то все виясню! — і поспішив на плєбанію.

Проїшовши швидким кроком веранду та вітальню, Василь спинився у відкритих дверях їдальні, де побачив за столом велике товариство. Він відразу помітив, що тут було дуже „врочисто“ і що на першому місці, насупроти, дверей, сидів отець Александер. Зразу ж, ще від дверей вклонившись церемоніально, півкорпусом (як його вчила колись тета Фрузя, єдина зберігачка шляхетської етикетки в родині), він перепрошував „достойного отця совітника і паню добродійку“ за своє „заховання“. Він вибрався був рано, занадто рано, щоб когось непокоїти . . .

— О, господине, — перебив його досить сухим тоном господар, — ми не спимо ту довше, як до шестої. І докинув уже ласкавіше: — Але то цілком не значить, щоби ви не моглисте диспонувати своєю персоною. Все єсть у совершенному порядку.

І він перейшов до звичайної етикетки, знайомлячи Василя з товариством:

— Господин Навроцькій, богослов, (і, до Василя, що став підходити і по черзі тиснути й цілувати руки й ручки): — а то моя родина і наші резиденти. Мою супругу ви вже знаєте. Мою старшу доч тоже. А се є наша молодша, Мелянія (на Василя мигнуло чимось ясным) і наймолодша, Стефія (дівчур років десяти підскочив і „дигнув“). Наша цюця, госпожа Олімпія Леонтовичева. Наш сродник, господин Левіцькій. (Василь пізнав „стрияшка“, що подав йому два пальці). Наша гувернантка пані Пастирська. А тепер прошу сідати, там є ваше місце.

Коли Василь, все ще досить збентежений, примістився на своєму місці між обома панночками, Приська, та сама, що вранці, поставила перед ним тарілку „росолу“, налитого їмостою з великої вази. Василь сказав „дякую“ найхолоднішим, яким міг, тоном, але це не перешкодило їй хіхікнути, на що отець Александер — у загальній тиші — суворо відкашелянув.

Той обід, то була для Василя спочатку одна мука. Він силкувався справитись якнайшвидше зі своєю юшкою і їв мовчки, сумлінно. Тоді до нього присунули полумисок із „полядницею в натуральному сосі“, обкладеною італійськими макаронами, і він більш-менш зрівнявся з рештою товариства. Тепер він міг почувати себе трохи вільніше, але його стало мучити щось інше: з його правого боку старша панна підсувала йому то хліб, то сіль, то якісь корнішони, чи бур'ячки, мило припрошуючи, тоді, як його живосилом тягло глянути вліво, де сиділа молодша.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ.

(Докінчення зі стор. 30)

лова, п-ні Л. Величківська, містоголова, п-ні К. Коць, секретарка, п-ні О. Княжинська, скарбник. Референтками стали — пп. І. Могуча і М. Мухин, організаційними, п-ні Б. Грицай культ.-освітньою, пп. О. Назар і О. Залізко сусп. опіки, пп. А. Одуляк і Й. Попович імпрезовими, п-ні Б. Білозор, пресовою.

Контр. Комісія: пп. М. Турко, І. Качмарська, Д. Яременко.

М. Б., пресова референтка

ВАШІНГТОН, Д. К.

З діяльності 78 Відділу СУА

Наш Відділ, створений у грудні 1963 року, взявся із запалом до праці та в короткому часі записав на своєму конті дві дуже вдалі імпрези, а саме — Просфору для вашінгтонської громади та святочні ширші сходини членок у пам'ять сл. п. Ольги Басараб.

Коли на першому засіданні Управа Відділу постановила влаштувати нашу традиційну **Просфору**, то руководилась тим, щоб продовжувати нашу чудову Різдвяну традицію та вказати молоді її вартість. Просфора відбулась у приміщенні укр. катол. парохії св. Родини дня 19. січня ц. р., о год. 5-тій по полудні. Дбайливо прибрані столи та освічені ялинки викликали в численно зібраних гостей святочний настрій. Голова п-ні Роза Сьокало, яка провела цілою імпрезою, привітавши всіх присутніх, попрохала о. пароха Данусяра поблагословити трапезу, а на закінчення молитви всіми відспівана коляда „Бог Предвічний“ з'єднала всіх в одну велику родину. Наша сеніорка-їмость О. Канда, довголітня членка СУ в краю, поділилась із присутніми просфорою і при тому гарними, щирими від серця словами зложила всім побажання. Потім малий Петрусь Сьокало, засіваючи всіх, бажав щастя. З черги містоголова п-ні М. Скасків виголосила доповідь про українське Різдво колись і тепер, де, між іншим, сказала: Хоч новітні Іроди забороняють святкувати за нашими, повними символіки, традиціями Різдво Христове і переслідують та знущуються над вірними дітьми церкви і нації, то досі нікому не вдалося використати релігійності з українських сердець, не вдалося нікому вбити великої ідеї. І хоч це Різдво в Україні не таке, як було колись, проте воно й там святкується в глибокому поєднанні з духовними вартостями, що їх приніс на

землю Син Божий. Його заповіт любови, правди, віри й надії на людське спасіння просвічує нам усім!

Потім, для відпруження, подано гостям смачно приладжені традиційні страви (а було їх 12), що їх дбайливо приготували членки Відділу і теж дуже ввічливо їх подавали. У перерві між однією і другою сграфою всі колядували.

Опісля тут роджена п-на Надія Ошей, референтка зв'язків Відділу, говорила англ. мовою гарно та змістовно про наші Різдвяні звичаї, про їх значення та красу. Далше з окремими промовами та привітаними виступали — п. Б. Скасків від місцевого Відділу УККА, д-р Ю. Старосольський від Об'єднання Українців Вашингтону, д-р Т. Залуцький від „Провидіння“, п-ні Г. Варварів від Жін. Секції при Об'єднанні, інж. В. Маєвський від місцевого Відділу ООЧСУ, п. О. Зенюк від Комбатантів. При кінці промовили присутні Всч. Отці — о. д-р М. Войнар, о. Т. Данусяр та о. сов. Кіржецький. На прохання присутніх о. д-р М. Войнар по закінченні Просфори поділився своїми враженнями з Вселенського Собору, ілюструючи його деякими світлинами та відповідав на численні запити. Цей настроєвий вечір, проведений у теплій, родинній, широкукрїнській атмосфері лишилось напевне в пам'яті всіх присутніх.

Особлива подяка належить за великий труд при влаштуванні цієї імпрези п-ні З. Кульчицькій, як господарській референтці Відділу, та паням: В. Бачинській, М. Варіс, С. Дячок, С. Кушнір, С. Малиновській, Е. Проціанській, Р. Сьокало, М. Скасків, М. Залуцькій і Т. Царик, що не жаліли ні часу, ні труду, ні гроша, а з великою охотою й запалом помагали при підготові.

Святочні ширші сходини в пам'ять **Ольги Басараб** відбулися 9. лютого 1964 у приміщенні парохіяльного будинку. Панахиду відправив по співаній Службі Божій о. парох Т. Данусяр, а сходини відбулись о год. 4-тій по пол. Реферат підготувала дуже дбайливо п-ні Е. Проціанська, а відчитала його в її відсутності п-ні М. Залуцька. Між іншим сказала: Жажда волі в нашій героїні була така безмежна, що ніщо не могло знищити її шляхетних і твердих постанов. Хоч тіло вмерло, але дух, немов вічно горючий смолоскип буде палати в наших серцях полум'ям любови до нашої Батьківщини.

Другу частину сходин присвячено організаційним справам нашого Відділу. По живій дискусії одноголосно

обрано патронкою Відділу бл. п. Олену Степанів. Кооптовано культ.-освітньою референткою п-ні Е. Проціанську, рішення вступити в члени місцевого Відділу УККА та ухвалено членську вкладку на 3.15 дол.

Слід згадати ще таку подію: Рік-річно у Вашингтоні під час Різдвяних святкувань відбуваються т. зв. „свята порозуміння“ різних національних груп. За ініціативою референтки зв'язків п-ні Віри Довгань виступили діти наших членок, двоє студентів: п-на Марта Проціанська та п. Даріян Дячок із нашою коломишкою. Молоденька пара в наших народніх строях продемонструвала красу нашої коломишки, гідно репрезентуючи наш танок перед численною американською публікою, що винагородила виконавців рясними оплесками.

Подала **Мирослава Скасків**

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Збірка на пресовий фонд Н. Ж.

Дня 29. грудня м. р. членки 48 Відділу СУА зложили: 3 дол. п-ні Марія Цюпак; 1.50 дол. п-ні Марія Баб'як; по 1 дол. пп.: Антоніна Мишак, Анна Волчек, Емілія Слободзян, Марія Міджак, Юстина Баран, Леонтина Петрович, Катерина Міграла, Анна Войтович, Павліна Нагребецька, Юлія Штогрин, Марія Лозовська, Марія Чурило, Пелагія Цьвяк, Марія Качмар, Єва Олійник, Анна Костик, Таня Господаревська, Олена Господаревська, Текля Римазовська, Вікторія Настасяк, Марія Максимович, Ликерія Гусяк, Марія Капраль, Параскева Капраль, Іванна Пенкальська, Олена Петрів, Ольга Дмитрук, Юрія Корчинська, Катерина Марків, решта дрібними. Збірка дала разом 34 дол. Щире Спасибі!

У ЮВІЛЕЙНОМУ ЗМАГУ

Ви повинні більше писати!

Не розумію, чому кожна українська жінка не передплачує журналу Наше Життя? Мені здається, що Ви повинні більше писати на цю тему!

Катря Воробець, Шикаго

Ваша правда, що про заохоту до передплати треба завжди й постійно писати. Але чи може бути краща нагода для поширення нашого журналу, як його 20-ліття? Подаємо в кожному числі уривки з листів наших читачок, що відмічують найцінніше в журналі. Подумайте й Ви над тим, що Вам найбільше подобається та чому можете журнал поручити. Чому Вам не взяти

2nd CLASS POSTAGE
PAID AT PHILA., PA.
Return to: "OUR LIFE Magazine"
4936 N. 13th St., Philadelphia 41, Pa.
RETURN POSTAGE GUARANTEED

Замовляйте в Централі США:

Проліски	\$0.50	Забавки Мартусі	1.00
Золота Бджілка	0.50	В чужім пір'ї	0.50
Осіньне Листя	0.50	Spirit of Flame	\$3.50
Золоте Павутиння	0.50	Woman of Ukraine	1.00
Веселий Струмок	0.50	Творчий шлях Л. Українки	1.00
Срібна Зірка	0.50	Рівноапостольна свята Ольга	1.00
Сніжинки	0.50	На громадський шлях	1.00
Соняшний Промінь	0.50	Визначні жінки України	0.40
Снігова Баба	0.50	Городина й овочі	0.60
Щебетали пташечки	0.50		
Для Малят	0.60		
Ой, хто там?	0.80		

ЗАМОВЛЯТИ У ЦЕНТРАЛІ США

Our Life

4936 N. 13TH ST.

PHILADELPHIA 41, PA.

участи в нашому ювілейному змагу, себто придбати одну нову передплатницю? Будемо вдячні за те! Ред.

СЛІДАМИ МАТЕРІ

Ваш цінний журнал був для мене все великою розрадою і я прочитувала його з великим заінтересуванням. Тепер, коли я вийшла заміж і залишила свій родинний дім, в якому ми так очікували кожного місяця цього журналу, я хотіла б, щоб він приходив також і до мого дому, бо моя мама все каже, що цей журнал повинен знаходитись у хаті кожної української жінки.

Христина Шмотолоха
Фармінгдейл, Н. Й.

Ваша мати зробила нам найцінніший ювілейний дарунок. Бо не тільки придбала в Вашій особі нову передплатницю, але й виростила в Вас замилювання і зрозуміння до свого жіночого журналу. За це ми їй щиро вдячні.

Чи не слід було б іншим молодим жінкам піти „слідами матері“? Ред.

Чи ви вже вирівняли передплату за „Наше Життя“?

ІЗ ЛИСТІВ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ У ювілейному році

З приємністю відновлюю передплату за Ваш цінний і кожного місяця неперпеливо очікуваний журнал, а що з'єднала нову передплатницю, то висилаю разом 10 дол.

Олена Лиско, Бронкс

Щиро дякуємо за те, що Ви включились у ювілейний змаг Нашого Життя та зробили нам такий гарний подарунок на порозі 1964 р. Це найкращий доказ Вашої прихильності!

Подарунок від сина

Мій старший син навчається у містечкській школі і з нагоди роковин Лесі Українки нарисовав її портрет. Йому тепер 12 років і він дуже гордий з того, що цю його спробу відбито на карточку. Посилаю Вам її у подарунок. Свого часу він дуже радо читав дитячу сторінку в журналі, а тепер менший Нестор усе питається, чи є якесь оповідання для нього в журналі. Радо слухає їх і оглядає образки.

Анна Микитин, Торонто

Щиро дякуємо за рисунок. Радіємо цим успіхом Вашого сина, що в тако-

му молоденькому віці зумів схопити риси нашої великої оетки.

Дитяча сценка

У мене ще одне прохання. Чи могли б Ви дати в цьому журналі маленьку сценку і вірші для дітей на День Матері і на св. Миколая?

Теодозія Онишків

Вірші до св. Миколая і на День Матері подаємо кожного року. Трудніше є зі сценками, що їх трудно вмістити через брак місця на дитячій сторінці. Але їх можна дістати в кожній українській книгарні.

Двічі в місяць

Читаю журнал із великою приємністю і рада б його діставати двічі в місяць.
Леонтина Мінчак, Честер

УСС І ПЛАСТ ВШАНУВАЛИ ОЛЕНУ СТЕПАНІВ

Станиці УСС і Пласту в Шикаго дня 14. вересня м. р. відзначили пам'ять цієї видатної жінки молебнем і панатиходою, а потім апелем у Пластовому Домі. Представники УСС і Пласту дали характеристику Покійної та розказали спогади про неї.

ВІДЗНАЧЕННЯ РОКОВИН ЛЕСІ УКРАЇНКИ В САН РЕМО

В імені УВА Канади проф. д-р Ярослав Рудницький вручив портрет Лесі Українки кисти Катерини Антонович та українське й англійське видання творів для Музею й Публічної Бібліотеки міста Сан Ремо в Італії. Тут Леся Українка перебувала на лікуванні в рр. 1903 і 1904.

Не належите до Відділу США? Запізнайтесь із його програмою, а напевне знайдете щось відповідного для себе в пляні його праці.

ГРОМАДЯНКА
з 1946—1950 рр.

5 чисел коштують 1 дол.
Замовляти в Централі США.